

Bellpuig

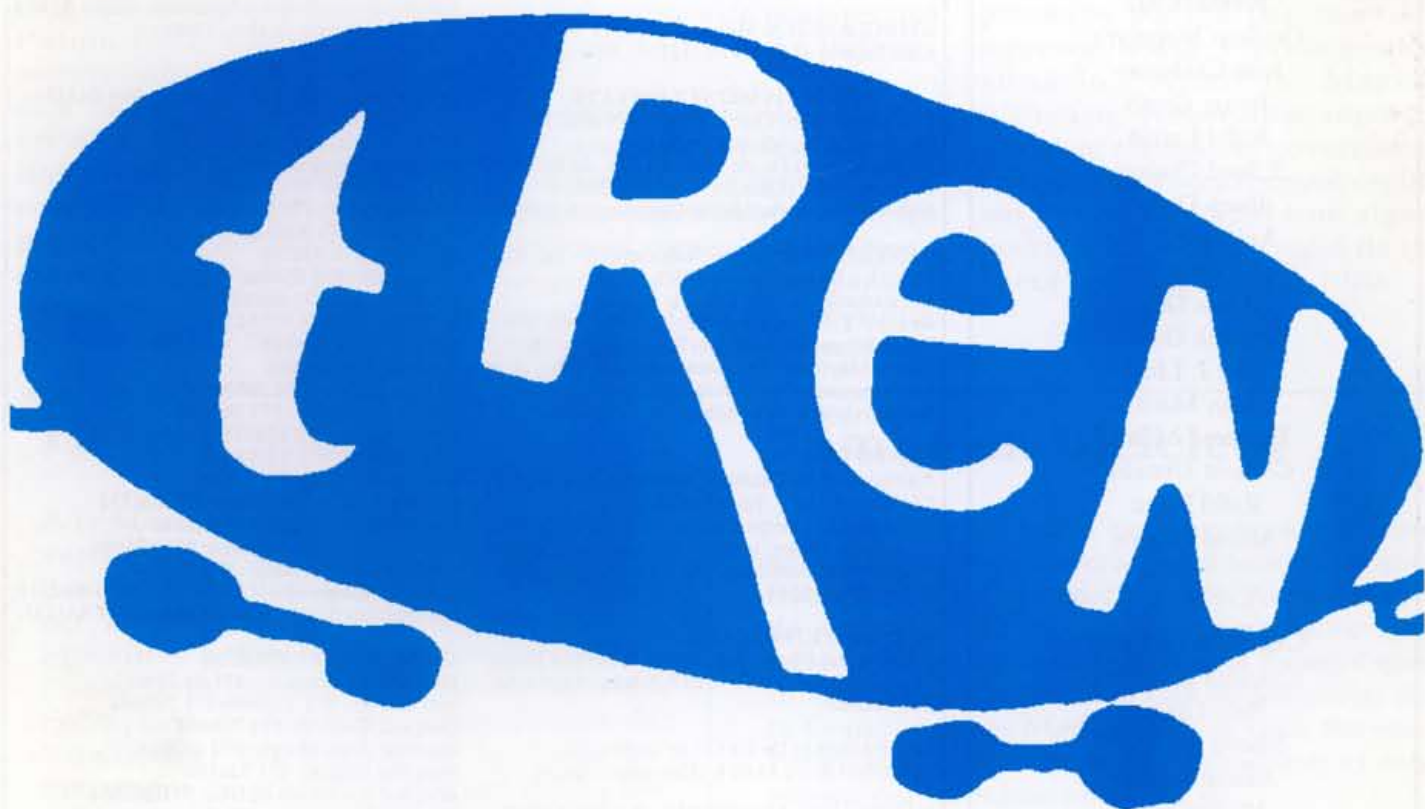
REVISTA QUINZENAL
Nº 630 - ANY XLI
Artà, 22 setembre 2000 (250 pts./1,50 euros)

ENTREVISTES

(pp. 20-21)

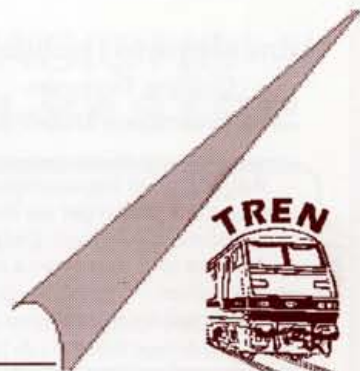
MARXA PEL TREN DE LLEVANT 2000

1 d'octubre

Itinerari i horaris*

8:00 Cala Rajada (10:00 en bicicleta),
8:30 Capdepera (10:30 en bici),
10:00 Artà (11:15 en bici),
12:30 Son Servera (12:00 en bici),
14:30 arribada a Son Carrió.

Perquè amb la "marxa" posem tots el tren en marxa ...

Bellpuig

Revista quinzenal

Num. 630, 22 setembre 2000

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat n° 96

Tel. i Fax 971 835 033

(contestador automàtic)

E-mail: bellpuig@servibal.es

Pàgina Web: www.servibal.es/~bellpuig

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 971 555 212

Redacció:

Guillem Bisquerra

Joan Caldentey

Jeroni Cantó

Rafel Carrió

J. José Cladera

Josep Danús

Antoni Esteva

Ester Genovard

Lluís Gili

Sebastià Ginard

Pere J. Llull

Joan Martí

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Antònia Vives

Col·laboradors:

Caterina Estelrich

Pere Ginard

Mateu Mascaró

Antoni Picazo

Miquel Piris

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Repartidor:

Jaume Terrassa

Tel. particular: 971 836 549

Mòbil: 630 516 204

Administració i publicitat:

Guillem Bisquerra.

Tel. particular 971 836 288.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

AJUNTAMENT

(Tel. 971 829 595 - Fax 971 83 50 37)

Horaris:

* Oficines: De dl a dv: De 8 a 14 h.

* Batle: De dl a dv: De 11 a 13 h.

* Arquitecte: dilluns de 10 a 14 h.

* Aparellador: Dl i dj de 9,30 a 18 h.

* Jutjat: Oficina: De dl a dv de 8 a 14 h.

* Jutge: Dl, dc i dv de 10 a 10,30 h.

CENTRE DE SALUT

Tels. 971 835001. Cita prèvia: 971 836700

Horari consulta metges:

Dr. Barceló: Matins: Dl., dv i dj.: de 9 a 13, dv. de 10,30 a 13. Dimecres: de 15,30 a 19.

Dr. Muntaner: Matins: Dl., dm i dc.: De 9 a 13, Dv. de 10,30 a 13. Dijous: De 15,30 a 19.

Dr. Serra: Dl., dc i dj. de 9 a 13. Dv.: de 10,30 a 13. Dimarts: De 3,30 a 7 de l'horabaixa.

URGÈNCIES: A qualsevol hora acudir al Centre URGÈNCIES VITALS fora del Centre: 061.

Pediatria (Dra. Olga Huguet): De dl a dv de 9 a 13 hores. Els dm. de 15,30 a 19 h.

Enfermeres: De guàrdia en cada consulta mèdica.

AMBULÀNCIES: Manacor: Tel. 971 554075 -- Cala Rajada: Tel. 971 563333.

SERVEIS MÈDICS PRIVATS

CLINIC ARTÀ: Ciutat, 39. Tel. 971 836237.

Dr. E. Más: Dl. i dj. de 17 a 20 h.

Dr. M. Mestre: Dc. de 18 a 20 h. Dte. de 10 a 14

Dr. Arturo Gil (Gine.): Dc. de 16 a 20 h.

Gabinet psicològic: Miquel Caldentey i A. Ribera.

CENTRE MÈDIC.- Av. Ferrocarril, 2 - Tel. 971 835221. (Imeco i Novomedic).

Dr. Barceló: Dl. Dm. i Dv. de 17 a 20 h.

Dra. Mª T. Esteva(oculista): Dc. d'11 a les 16 h.

Paula Vicens (Psic.): D Dl i Dj. de les 15 a 20h.

Maria Martínez (Quiromassatgista): Dm. i dj. a hores convengudes Tel. 670 487 232.

Revisió carnets de conduir: Dc. de 11 a 15

DENTISTES:

* Arianne Niesli Catalina Caldentey, odontòlogues. C/ Ciutat, 32 1r. e. Tel. 971 835735.

* J. Llaneras, metge dentista. C/ C. Despuig, 7.

* Guillem Roser, metge estomatòleg i Antònia Puigserver, odontòloga, C/ Fra Juniper Serra, 3, 1r. d. Tel. 971 835514

SERVEIS VETERINARIS:

* Monserrat Blanes, 6-A. De dl a dv. de 12 a 13 i de 18 a 20 h. Dissabtes: De 12 a 13,30 hores. Urgències Tel. 836883

SES PAÏSSES: De 9 a 13 i de 14,30 a 17

- Dissabtes de 9 a 13,00 h. (Diumenges tancat)

RÀDIO ARTÀ MUNICIPAL: Tel. 971 835125

- De dl a dv de 16 a 20 h.

- Dissabtes de 9 a 13 i 16 a 17 h.

MUSEU: De dl. a dv. de 10 a 12 h.

NA BATLESSA (Tel. 835267)

Biblioteca; de dilluns a divendres de 16-20 h.

Oficina Inf. Juvenil: dm. i dj. de 9 13 h.

dl, dc i dv: de 16-20 h.

Serveis socials: Dm dv de 9 a 13 h.

Serveis. Educ. Mun. Dimecres de 15 a 19 h.

CEMENTERI: Horari fossar: de dl a dv de 8 a 13 h. i de 16 a 19 (estiu) I de 8 a 13 i de 15 a 17 (hivèr)

POMPES FUNEBRES:

* ARTANENQUES: (Tels.: 971 829 260 i 617 392 929) P. Conqueridor, 11, baixos.

* ARTÀ-SANTA CRUZ (Tels. 971 836888 -

616 492 970)

TAXIS: Pedro Bonín: 971 836 202 - B. Esteva: 971 836321 - Mi quel Jaume: 971 836 301 i 639 524 310.

SERVEIS RELIGIOSOS:

Misses: Dissabtes: Església: 18'30h, Convent: 19'30h., Parròquia: 20'30 h.

Diumenges i festius: Convent: 11 h. i 19'30 h. Parròquia: 12 h. i 20,30h. i Sant Salvador: 18 h. Ermita: 11 h.

Dies feiners: Centre 20,30 h. Convent 19'30h..

Funerals a les 20,30 h.

Baptismes: 18,30 a la Parròquia.

Acol·lida-Despatx parroquial:

Centre Social: dill. i dij. de 19'30 a 20'30h.

FARMÀCIES:

Pl. Marxando, tel. 971 836524:

C. Despuig, tel. 971 836536:

De dilluns a dissabte, Matins: De 9 a 13,30 h.

Horabaixes: de 17 a 20 hores.

La de guàrdia tanca a les 21 h.

Diumenges i festius: La de guàrdia, matins de 10 a 13,30 i capvespres de 18 a 21 hores.

TELÈFONS D'INTERÈS:

Policia local: 971 835017 - mòbil: 909 863325

G. Civil: 971 836155- Urgències: 062.

Servei Urgent al Ciutadà: 112

Bombers Manacor: 971 55 00 80 -

Sub Parc Artà: 971 83 60 57.

Sant Salvador: 971 836136

Parròquia: 971 836020

Convent: 971 836205

Residència: 971 836561

Club 3ª Edat: 971 835987

Poliesportiu: 971 835142

Correus: 971 836127

Notaria: 971 836196

Ermita Betlem: 971 589038

Escola de Música: 971 562008

Cooperativa: 971 836175

Depuradora: 971 835796

Revista Bellpuig: 971 835033

Institut Ll. Garcias i Font: 971 836334

Col·legi Na Caragol: 971 835841

Col·legi Sant Bonaventura: 971 836986

Col·legi Sant Salvador: 971 836269

GESA (Manacor): Comercial: 971 554111,

Distribució: 971 553512 i Averies: 971 843333.

CLÍNQUES D'INTERÈS:

Hospital de Manacor: 971 84 70 00

Son Dureta: 971 175000+971 789000

Hospital General: 971 728484

Hospital Joan March: 971 613025

Hospital Militar: 971 726186

Hospital Sant Joan de Déu: 971 265854

Hospital Psiquiàtric: 971 761612

Policlínica Miramar: 971 767 000+971 767 500

Clínica Femina: 971 452323

Clínica Juaneda: 971 731647

Clínica Planas: 971 220050

Clínica Rotger: 971 720200

Clínica Verge de la Salut: 971 175656

Creu Roja: 971 751445

Mutua Balear: 971 716546+971 715805

COLÒNIA DE SANT PERE

Dispensari: Tel. 971 589297.

Horari Metges: Dr. Barceló dm de 11,30 a 14,30

Dr. Esteva dj. 12 a 14 h.

Enfermera Sra. Cabrer: dl i dv de 9,30 a 11 h.

Oficina Municipal: De dl a dv de 11 a 13 hores.

Biblioteca: De dl a dv de 17,30 a 20,00

Horari de Misses:

Dissabtes: A les 19,30 hores.

Diumenges a les 10 i a les 19,30 hores.

SERVEI D'AUTOCARS Horaris d'estiu:

Artà-Palma: 8,05- 9,40 - 14,50--19,20

Palma-Artà: 10,00 - 13,30-17,30 - 19,30

Artà-Manacor: 8,05- 9,40 -14,50-17,30-19,20

Manacor-Artà: 11,00-14,25 -18,30 -20,30

Artà - Cala Rajada: 11,30 - 14,55 -18,55 -20,55

C.Rajada - Artà: 7,45 - 9,15 - 14,30 - 19,00

Artà - Canyamel: 8,50 - 12,15 *- 13,30* (13,45 juliol i agost)

Canyamel - Artà: 19,20 - 9* - 10,30* (13,30 juliol i a (*tots els dimarts)

Festius: 8,05 -17,30

" 10,00 - 19,30

" 8,05 -17,30

" 11,00 - 20,30

" 11,30 - 20,55

" 7,45 - 17,10

La tercera marxa pel tren

Al Govern Central del Partit Popular no li basta que les Balears tinguin L'index d'accidents amb víctimes molt més alt que la Península; que tinguem carreteres com la de Palma-Cala Rajada que assumeixen trànsit per damunt dels índexs de saturació o que un 82% dels habitants de les Balears estiguin en contra de la construcció de noves autopistes per respectar els canvis que el Govern Balear ha fet en el Pla de carreteres. El ministeri de Foment no vol finançar ni un

sol projecte de desdoblament de carreteres anunciats pel Govern Balear, això suposa que el ministeri de Foment del popular Alvarez Cascos bloquejar 35.000 milions de pessetes que s'havien de destinar a Balears.

Les raons que varen impulsar les dues primeres marxas continuen tenint validesa. Des de fa anys, som l'indret d'Europa amb més cotxes per habitant i superam de llarg la mitjana de països com Japó o Estats Units. La pràctica inexistència del

transport públic a les nostres illes des de la desaparició del tren ens ha abocat a aquesta situació. Des del Govern de les Illes Balears s'han donat les primeres passes per canviar aquesta trista i preocupant situació. Amb la Marxa d'enguany volem donar suport i impulsar els nostres governants en aquesta direcció perquè vagin tan lluny i tan ràpid com sigui possible en la reactivació de la xarxa ferroviària a tota l'illa.

El tren solidari

A la Marxa d'enguany s'hi enganxen molts vagon nous: Llevant en Marxa, S'Altra Senalla, Artà Solidari, l'Associació de Músics per la Llengua, la Direcció General de Mobilitat i Educació Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient, Serveis Ferroviaris de Mallorca, l'Ajuntament de Vilafranca... Els guanys de la venda de samarretes de la Marxa 2000, del dinar i les begudes que es consumiran durant el concert aniran a parar a les tres ONG citades. A més, convidam a totes les entitats mallorquines que treballen per fer un món més just que el proper 1 d'octubre també ens acompanyin a Son Carrió.

També en bicicleta

Una altra novetat d'enguany serà la marxa en bicicleta que correrà paral·lela a la que tradicionalment se fa per les vies. Aquest mitjà de transport és el company perfecte del ferrocarril -la fórmula tren-bici ja fa anys que funciona a la UE- i tant la DG de Mobilitat de la Conselleria de Medi Ambient com Serveis Ferroviaris de Mallorca han demostrat el seu interès per impulsar-ne el seu ús.

Quan entri en funcionament la que unirà Cala Rajada i Palma, la bicicleta també tindrà el seu lloc. Està previst que un carril bici corri paral·lel a la línia i que mentres duren les obres, el trajecte entre Artà i Manacor estigui destinat a aquest mitjà de transport que tant podria ajudar a descongestionar els nostres pobles i ciutats.

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO S.L.**

C/ Bonaire, 14 - Tel. y Fax: 971 83 58 10 - 07570 - ARTÀ
Tels. móviles (629) 730 387 i 730 392

**EXCAVACIONS
NICOLAU-SASTRE**

c/ Conxa - Artà
Tels.: 971 83 69 36 - mòbil 629 605 285

El concert

Danià Timoner, Suso Reixach, Oculs, Toni Terrades, Al Mayurqa, S'Arrual, Es Pedregats, Lluís Gili, Roger Pasqual, Joan i els pirates del vaixell corcat, Llunàtiques, Spaghetti... grups i cantants consagrats amb joves que tot just comencen compartiran escenari en el concert organitzat per l'Associació de Músics per la Llengua que clourà la diada pel tren a Son Carrió a partir de les 15:00.

3a marxa pel tren de llevant

El nostre col·lectiu ha decidit celebrar una nova marxa pel tren de llevant per reclamar la seva recuperació i per a Son Carrió. Podem trobar més informació a: www.associaciodemusicsperallengua.org. El dia 26 de setembre del 2000, a les 15:00 hores, sortirem de Son Carrió i anirem fins a Son Damià, passant per Son Lluís, Son Joan i Son Joanet.

C/ Ciutat, 42 - Artà
Tel/fax : 971 836 690

TNT MÚSICA
Tenda de
música

La oreja de van gogh
el viaje de copperpot

CHAYANNE
Simplemente

¡Mira que eres
canalla Aute!

La desaparició del tren, una presa de pel?

Al Govern Central del Partit Popular no li basta que les Balears tinguin l'índex d'accidents amb víctimes molt més alt que la Península; que tinguem carreteres com la de Palma-Cala Rajada que assumeixen trànsit per damunt dels índexs de saturació o que un 82% dels habitants de les Balears estiguin en contra de la construcció de noves autopistes per respectar els canvis que el Govern Balear ha fet en el Pla de carreteres. El ministeri de Foment no vol finançar ni un sol projecte de desdoblament de carreteres anunciats pel Govern Balear, això suposa que el ministeri de Foment del popular Álvarez Cascos bloquejarà 35.000 milions de pessetes que s'havien de destinar a Balears.

Les darreres fires de Manacor i Artà han estat unes diades perfectes per comprovar a quins índex de saturació de cotxes s'ha arribat a Mallorca i, més concretament, a la nostra comarca: els visitants que arribaven en cotxe havien d'aparcar literalment a fora vila perquè a l'interior del nucli urbà era impossible trobar un lloc. És evident que si hi hagués tren i un bon servei d'autobusos, molta gent hagués triat aquests serveis per anar a aquestes fires. Les Balears tenen la concentració de cotxes més alta de tot el món (per davant de països com Japó, Estats Units o la resta d'Europa). El cotxe ha guanyat la partida al transport públic arreu, però aquí les carreteres varen aniquilar-lo per complet. Durant 23 anys, els mallorquins de Llevant ens hem vist mancats d'un servei de transport públic mínimament decent mentre els nostres impostos servien per pagar trens d'alta i baixa velocitat, metros i autobusos a la península. Durant tot aquest temps, els governants de les nostres illes han permès

que la nefasta companyia AUMASA mantengués un discutit monopoli. El naixement i creixença d'aquesta companyia va paral·lel a la mort del ferrocarril. Llavors ens varen dir que el

tren era obsolet, que no tenia futur. Evidentment, mentien, mentre s'omplien les butxaques. Ens varen prendre el tren, ens varen prendre el pel i sembla que ho continuen fent.

**FUSTERIA
SANCHO**

**MOBLES DE CUINA I BAÑY
DOBLE ACRISTALAMENT
HERMÈTIC**

C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 971 835 583

Es necessita oficial i ajudant

ESTANC CAN CABRER
caça i pesca

Pau Cabrer Mestre
Ant. Blanes, 30 tel. 971 836 094 - Artà

Enguany ha fet 79 anys des que el tren va arribar per primer pic des d'Inca fins a Artà i 23 anys des que ho va fer per darrera vegada. El primer tren que hi va haver a la Península Ibèrica l'any i que va recórrer el trajecte Mataró-Barcelona encara funciona i a les hores punta va tan ple com el metro. Quina diferència hi ha entre les dues línies, per què una va morir i l'altra continua activa a ple rendiment amb uns 111 viatges diaris entre totes dues ciutats? La línia Barcelona-Mataró i les màquines que han anat fent aquest trajecte s'han anat modernitzant al llarg dels seus 152 anys d'història. La línia entre Inca i Artà va morir després de quasi tres dècades d'inhanició. Va ser una mort volguda, premeditada. A un informe publicat a Última Hora el 31 d'agost de l'any 1988 pel periodista Toni

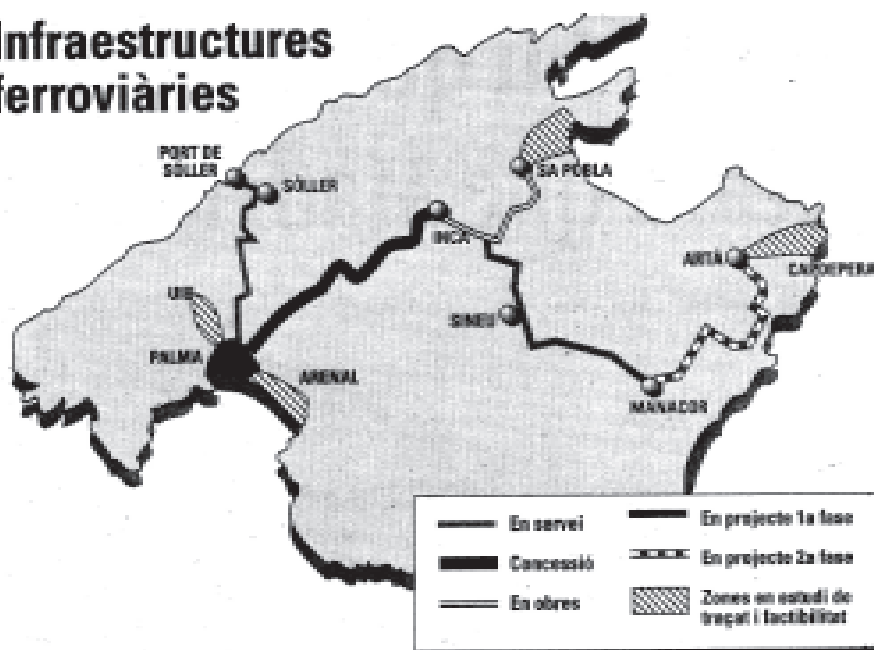
Palmer hi podem llegir el següent requadre sota el títol "Ens varem carregar el tren": "Ja queda dit que l'enlairament d'Autocars Manacor coincideix amb la fi del tren en el seu trajecte Palma-Manacor i amb el servei que AUMASA realitza amb la ciutat de les perles. La presencia de Guillem Riutort, gendre de Jaime Canudas Pizá, cap de circulació de FEVE i posteriorment director de la companyia, i la pròpia incorporació de Canudas a AUMASA com a conseller són, com a mínim, indicis que fan sospitar d'una relació entre la desaparició del tren i la concessió del servei a Autocars Manacor. Indicis que són ratificats per un ex-soci d'AUMASA, que es va desfer fa temps de les seves accions. El seu testimoni va ser únicament la constatació d'unes sospites: "Record perfectament

una trobada a Porto Cristo entre dirigents de FEVE-Madrid i AUMASA, al qual també vaig assistir jo. Mentre degustàvem un anfós pescat pel campió Joan Gomis, se va decidir eliminar el servei ferroviari de migdia en benefici del servei per carretera, va ser la puntilla a un deficient servei. Ens varem carregar el tren". Avui, dotze anys després, no costa gens de trobar testimonis que corroborin aquesta història. Un exemple: el servei ferroviari que duia els alumnes de Son Servera a l'institut de Manacor es va suprimir sense que cap tipus de lògica ja que era un servei amb una clientela fixa i nombrosa de dilluns a divendres. Poc temps després, apareixia un servei d'autocars que supliria els horaris que el tren, inexplicablement, ja no cubria.

El gran error

Interessos particulars a banda, sembla que la línia Inca-Artà i la xarxa ferroviària mallorquina en general era deficitària (com a altres indrets de la Península on avui encara hi ha tren). Era un motiu més per signar totes les actes de defunció que llavors es varen signar. En algunes ocasions sembla que s'aprofitava un accident, un descarrilament o similar, per fer-ho. El tren havia nascut per donar servei a l'àrea interior rural de Mallorca i s'havia oblidat per complet de la costa, fet aleshores relativament normal donat que molts de nuclis avui poblats, alguns fins i tot en excés, llavors pràcticament no existien: per què havia d'arribar el tren a un llogaret? A mesura que esclatava el boom turístic a la dècada dels seixanta i setanta, el tren mallorquí anava desapareixent a una velocitat fulminant. Com podia aquella gent, dedicada tota la vida a l'agricultura i/o a la pesca, i que ara es trobava immersa en el canvi més

Infraestructures ferroviàries

Instal·lacions Sanitàries Artà

Esteban Matallana Fuster

Exposició i venda de:
Fontaneria-calefacció
Muntatge piscines
Manteniment Comunitats
Aire condicionat
Hidromasatges-Saunes

C/ Gómez Ulla, 28, baixos 07570 - Artà
Tel i iFax: 971 835 616 Mòbil: 608-14 29 57

Clàssics - Novetats - Importació TEIXITS LLEVANT (En Balín)

Plaça Barcelona, 2 Palma de Mallorca
Tel. 971 457 078
(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8)

ATENCIÓ ESPECIAL ALS ARTANENCs

brutal de tota la història de la seva illa, pensar en el futur si amb prou feines podien assimilar el present. El cicló de la balearització arrassava el que trobava sense girar-se cap enrera i, molt menys, mirar cap endavant. Si s'hagués fet, si haguessin pensat en el futur en termes de negoci, hagués desaparegut el tren? Molt probablement no. Tot i ser una línia eminentment turística, el tren entre Palma i Soller és més que rentable gràcies al turisme. Si el tren hagués tocat costa al mateix temps que hi arribaven els alemanys, els bikinis i els hotels arran d'aigua, segurament avui en dia no només existiria sino que la seva rentabilitat estaria més que assegurada. Per altra banda, la línia Inca-Palma enguany va tornar a batre el rècord de passatgers tot i que la seva promoció és pràcticament nul·la i que el servei que ofereix és francament millorable. No arribar a la costa va ser el gran error del tren, un error que el govern actual es proposa solventar

proposant un tren pels ciutadans de Mallorca, però que també tenguin en compte el turisme. De tota manera, crida l'atenció que la connexió amb pobles altament congestionats com ara Alcúdia i Cala Rajada (ambdós amb línia marítima cap a Menorca) estigui encara en estudi de factibilitat. Fa poc, l'assessor de la Conselleria d'Obres Públiques, Antonio Estevan, en presentar el mapa d'infraestructures ferroviàries va dir que els objectius de la Conselleria hi havia el desenvolupament del ferrocarril a Mallorca basat en criteris de "suport turístic" en connectar les quatre costes de l'Illa, de fet, a finals del 1999 el govern de progrés va aprovar una partida de més de 2000 milions que, entre d'altres coses, permetrà la reobertura de la línia Palma-Manacor. José Antonio Santos, gerent de Serveis Ferroviaris de Mallorca, era un poc més agoserrat en unes declaracions fetes a "El temps ambiental" fa uns mesos: "Si la població mallorquina continua

motivada pel tren i la política del Govern Balear també hi continua essent favorable, la nostra intenció és posar en funcionament altre vegada uns 250 quilòmetres de línies. Varen trigar 46 anys en desmuntar tot l'entramat fins a reduir-lo a les línies Palma-Inca i Palma-Soller. El nostre objectiu és remuntar-lo, encara que no necessàriament pel mateix traçat, en deu o quinze anys". Però el gerent de Serveis Ferroviaris de Mallorca anava un poc més lluny i en un altre moment de l'entrevista avançava les dates en què algunes de les línies podrien estar en funcionament: "L'any 2000 està prevista la posada en marxa de la línia entre Inca i Sa Pobla; el 2002 podria entrar en funcionament la línia Palma-Manacor; pel 2003 es posaria en marxa Sa Pobla-Alcúdia i cap el 2005-2006 l'arribada a Artà i la prolongació fins a Cala Rajada. És clar que això només són les previsions del gerent d'SFM i tot això depen de molta altra gent".

El Govern Central del P P discrimina Mallorca

Una de les persones de la qual depen el renaixement del tren a les Balears és el ministre de Foment, Francisco Álvarez Cascos, que en la darrera entrevista que mantingué amb el conseller d'Obres Públiques, Josep Antoni Ferrer, li negà la possibilitat que els doblers que s'havien d'invertir en l'autopista Migjorn-Llevant i al pla de carreteres en general (l'any 1998, quan a les illes governava Matas, s'havia signat un conveni per 58.000 milions) es redessinassin a desdoblant carreteres com la de Palma Manacor. Segons el Govern Central els desdoblaments no arriben als nivells de seguretat de les autopistes i els 35.000 milions que havien d'anar a parar a les Balears per fer-les es destinaran a altres comunitats autònomes, ja que a "tot Espanya existeix la necessitat de millorar la red viària". Davant la negativa del govern central en mans de la majoria del Partit Popular, el president de les Illes Balears, Francesc Antich, adoptà una postura valenta: "En tema de desdoblament de carreteres no perdrem ni un minut, tirarem dels pressuposts de la Comunitat Autònoma i cercarem altres formes de finançament". Per si els arguments del rècord mundial de saturació de cotxes (916 per cada mil habitants) no bastassin, Antich presentà noves dades: el nombre d'accidents amb

víctimes a les Balears és molt superior que a la resta d'Espanya. Per altra banda, presentà una enquesta de l'executiu autonòmic on la postura dels illencs en relació a les autopistes quedava clara: un 82% dels illencs són contraris a les autopistes. Antich també plantejà quins són els tres grans objectius de la nova política de transports: mobilitat sostenible i segura, rehabilitació del transport col·lectiu i trànsit fluïd i segur amb velocitat moderada. El tren és un dels mitjans de transport més ecològics que existeix en l'actualitat, és entre 50 i 150 vegades més segur que el cotxe, no provoca mai ni ha de patir retencions i la seva velocitat està controlada per sofisticats sistemes de seguretat que impedeixen que el conductor pugui excedir els límits marcats. Mentrestant, els mallorquins es continuen jugant la vida a les carreteres i si decideixen agafar un autobús d'AUMASA saben que hauran de pagar 1250 pessetes per fer el trajecte entre Capdepera i Palma en més de dues hores i mitja, això si l'autocar no es crema pel camí com va passar el passat 15 de setembre entre Porto Cristo i Manacor, un vehicle que tenia més de 10 anys. Fa tan sols sis anys, en un accident similar, varen estar a punt de perdre la vida un grup d'estudiants de l'Institut de Batxillerat Llorenç Garcies i Font d'Artà

quan el seu autocar es va incendiar i el conductor els va abandonar sense indicar-los com s'havia de fer l'evacuació. Fa poc temps, Diari de Balears publicava una notícia segons la qual alguns conductors d'AUMASA ni tan sols tenien carnet de conduir. L'anecdota podria ser interminable. AUMASA és un bon exemple del que és el transport públic en aquests moments a Balears i un bon referent per saber com no hauria de ser en el futur.

Miquel Piris. Periodista

Fira 2000

Sens dubte, la fira d'enguany podrà ser recordada com una de les més exitoses dels darrers anys. A més del bon temps i de la quantitat de gent que hi ha assistit, s'ha de resaltar especialment la quantitat i varietat d'actes que s'han ofertat. Enguany els actes de la fira no s'han centrat tan sols en un dia, com era habitual fins ara, sinó que tant el dissabte anterior com el cap de setmana posterior la gent ha pogut gaudir de una oferta extensa. Enguany l'oferta de la Fira ja va començar amb el repartiment del programa. Com a novetat s'ha de dir que el programa es va repartir casa per casa, la qual cosa va permetre que tothom tengués accés a la programació. De fet una de les coses que ja feren xerrar a la gent va ser el disseny del programa en sí. Com és habitual quan es fa un disseny que surt de l'estètica tradicional, enguany també s'ha pogut escoltar un sector de gent al qual li entusiasma el programa i un altre sector que no li agradava en absolut. De tota manera, la funció d'un programa d'actes és no passar desapercebut, i això és precisament el que s'ha aconseguit. De fet hi ha hagut fins i tot algun diari insular que també ha expressat la seva opinió sobre el programa de la Fira 2000 (un cas similar va passar amb el programa amb forma d'ensaïmada d'unes festes de Sant Salvador). Una vegada es consultava l'interior ja es podia notar que enguany la fira no seria com els altres anys. El primer acte estava programat pel dimecres anterior a la fira i consistia en la inauguració de l'exposició de plantes endèmiques de les Balears. En total hi havia més de 50 fotos d'aquelles plantes que són exclusives de les Balears. Sens dubte l'estrella de l'exposició era la instantània del Limonium Majoricum de la Colònia de Sant Pere.

Divendres: projecció de cinema i fira d'antiguitats

Els actes continuaren el divendres ja que a l'amfiteatre de Na Batlessa s'hi pogué visionar la pel·lícula *La Hija del Puma*.

La projecció estava organitzada per l'Associació Artà Solidari, el grup Recerca Cinema Club Artà i l'Ajuntament d'Artà. La pel·lícula mostrava la forma de vida d'uns

PIZZERIA
Ca'n Mateu

C/. Creu, 6 • Tel. 56 96 00 • Sant Llorenç

BAR RESTAURANT "FERRUTX"

Carrer Sant Pau, 6 - Tel. 971 589 199 - 07579 -
COLÒNIA DE SANT PERE

Vos ofereix:
Cuina mallorquina
Berenars i menús del dia
Menjars a la carta i per encàrrec.

OBERT TOT L'ANY

indígenes de Guatemala. A la projecció hi assistiren unes 60 persones.

També el divendres es va inaugurar la fira d'antiguitats que des de fa uns anys organitza Toni Socies Moble Antic. Aquesta fira va romandre oberta tot el cap de setmana i s'hi ha presentat un registre important de visites.

Dissabte: Fira Alternativa, exhibició eqüestre, tast de vins i concert familiar

Una de les novetats que va cridar més l'atenció va ser la Fira Alternativa que va tenir lloc el dissabte. Enguany era la primera vegada que es feia aquest tipus de convocatòria i per tant no es sabia la quantitat de gent que hi podria assistir. L'èxit de la fira va sorprendre tant als comerciants com als propis organitzadors. Hi havia moments en que l'afluència de gent era tan massiva que es feia difícil fins i tot circular. Un dels moments més esperats i que va acumular més gent va ser el recital del grup Nou Romancer que triomfaren tant pel seu repertori de cançons com per la seva simpatia damunt l'escenari.

També al dissabte, però als jardins de Na Batlessa, va tenir lloc un tast de vins. Aquesta va ser una de les altres novetats d'enguany i una altra sorpresa pels organitzadors ja que l'afluència de públic va tornar esser massiva.

Un dels actes que es va celebrar el dissabte i que també representava una novetat va ser la exhibició eqüestre organitzada pel Club Hípic Artanenc. El públic assistent també va ser nombrós i pogueren gaudir de una mostra de bestiar local i de carruatges diversos així com una demostració de doma clàssica, vaquera i d'alta escola. El que va despertar l'entusiasme del públic va ser el carrousel que el grup de cavallistes havia preparat per estrenar a Artà. D'aquest acte va cridar l'atenció la magnífica infraestructura que es va desplegar a la finca de Na Borrassa per poder acollir aquest acte. També el dissabte i dins la programació del XII Festival de música clàssica Antoni Lliteres va tenir lloc la representació del concert *El carnaval dels animals* de l'autor Camille Saint-Saëns. La direcció

**GIMNÀS
ARTÀ**

c/ Músic Antoni Lliteres, s/n- Tel. 971 835 190
Artà

Aerobic - loga - Karate - Sevillanes
Gimnàstica manteniment masculina i femenina
Peses musculació i tonificació
Sala de fitness
Sauna-massatges
Ballet - Defensa personal
Lloguer de sales per hores.

passat festes

va anar a càrrec de P. Francesc Palou i el text era de Miquel Mestre. Notable assistència la qual va gaudir d'una novedosa i agradable interpretació a càrrec de la varietat d'instruments musicals introduïts per les intervencions genials de Miquel Mestre.

Diumenge: Fira, representació teatral

El dia estrella va ser el diumenge, dia de la Fira d'Artà. Enguany segur que ha estat un dels anys que ha comptat amb més participació tant per part dels venedors com dels compradors. La fira d'Artà s'ha anat consolidant any rere any i ha arribat a unes quotes d'assistència de gent impensables fa uns anys. És habitual que la gent es reservi un raconet de doblers per aquest dia i que s'aprofitin les rebaixes de la Fira per comprar allò que ens podrà fer falta durant l'hivern. De tota manera a molta gent li agrada sortir el dia de la Fira simplement a passejar. Així i tot segur que acaben firant alguna coseta, per molt petita que sigui.

Un any més els petits quedaren entusiasmats amb l'enorme varietat

d'animals que hi havia exposats pels jardins del Collet i la Gran Via. A l'esplanada de na Caragol es muntaren els carros, carretons i cabriols enganxats dels membres del grup de Carreters d'Artà, i per tot hi havia estands i gent que venia o comprava objectes. A la plaça de l'ajuntament es va repetir la Fira Alternativa. Tot i que no va ser tan vistosa com la nit anterior, també hi va haver molta gent que va pujar a visitar-la. S'ha de destacar l'esforç que realitzaren els músics del grup Nou Romancer que tornaren oferir una mostra del seu repertori i aguantaren estòicament el sol de justícia que els queia damunt.

El vespre va tenir lloc al claustre del convent la representació de l'obra de teatre *El Botí* a càrrec del Grup Escènic Artanenc. Segons ens han contat els membres del grup de teatre aquesta va ser una de les millors actuacions que han realitzat però es mostraren un poc estranyats per la poca assistència de gent. Hem de pensar que el Grup Escènic Artanenc, amb aquesta obra opta al premi al millor muntatge al Certamen de Teatre

de Consell i del Teatre Principal, és una obra trepidant i divertida i a més l'entrada era gratuïta, i tot i això només hi havia unes 40 persones i la majoria de fora poble.

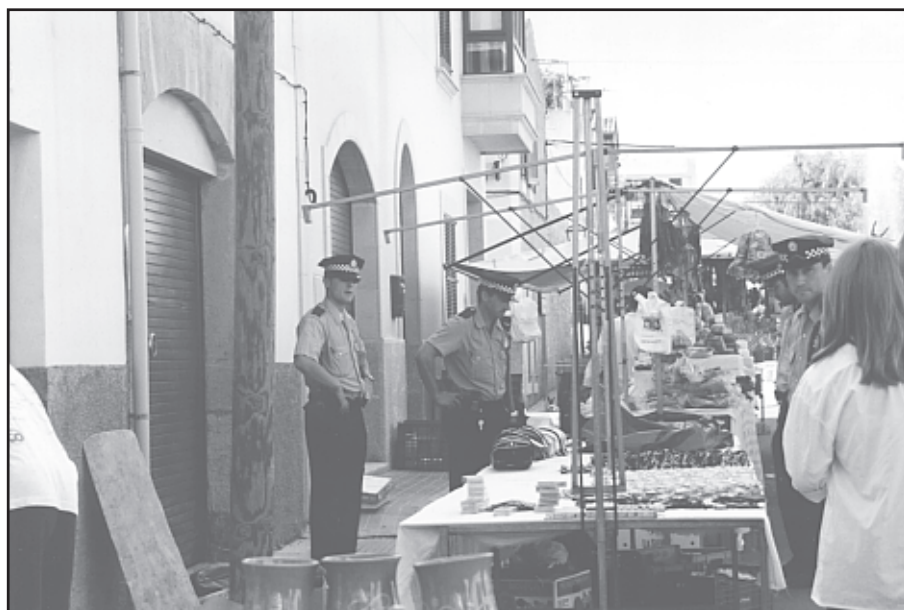
Dissabte 16: IX Cursa popular i trobada de balls tradicionals

Com ja hem dit, els actes de la fira d'enguany no s'han limitat tan sols al diumenge. Tant és així que fins i tot el cap de setmana posterior a la fira encara hi havia actes programats. El dissabte 16 va tenir lloc la IX cursa popular de la fira d'Artà. Cada una de les categories va despertar interès entre els assistents, de tota manera els principals protagonistes foren els participants a la categoria absoluta masculí i femení.

També el dissabte va tenir lloc damunt la plaça del Conqueridor la trobada de balls tradicionals organitzada per Esclafits i Castanyetes. A més de l'agrupació artanenca hi participaren el Grup de ball tradicional de Santa Gertrudis d'Eivissa i la Peña Huertana La Crilla de Múrcia. Com és natural en aquest tipus de trobades el públic que hi va assistir va ser nombrós i va gaudir d'un espectacle sumament interessant.

Només una incidència a destacar: Un venedor ambulant que va posar la seva taula sense permís i a més duia articles com per exemple CD's i rellotges falsificats. Per aquests motius la nostra Policia Local va actuar degudament davant tal fet i després de comprovar el frau, li va requisar els productes esmentats i el va expulsar del lloc.

En definitiva però tot el demés ha anat com una seda i hi ha hagut gènere i diversió per a tothom. Molts d'anys i fins l'any que ve.

UNISEX

Perruqueria
Àngela

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 971 835777
Es prega demanar hora

**MOBILIARI I FEINES
DE FERRO**

Fabricació pròpia

**US CONVIDAM A VISITAR
LA NOSTRA BOTIGA**

Carrer Gran Via, 25 -
Tel 971 829 179

La promotora de Sa Canova rebrà una indemnització de 202 milions

El Tribunal Suprem acaba de fer pública la sentència que obligarà al Govern Balear a pagar un total de 202 milions de pessetes a l'empresa Auremar, que és una de les promotores de la urbanització de Sa Canova. El Suprem ha estimat que l'empresa es va veure perjudicada quan el Govern va redactar la Llei d'Espais Naturals i va prohibir la urbanització de la zona de Sa Canova. L'empresa promotora de la urbanització demanava una indemnització molt elevada, però el Tribunal Suprem ha considerat que no s'ha de tenir en compte el lucre cessant, és a dir, que la promotora no té dret a rebre cap indemnització per les expectatives de negoci dels seus projectes.

Sàvia decisió

Ha costat, però al final s'ha fet. Des de fa molts d'anys s'està reclamant una solució al creuer que hi ha just davall la cooperativa. Aquest creuer sempre ha presentat un nivell altíssim d'accidents degut a la mala senyalització que presenta. De fet des de les planes de la nostra revista ja l'hem anomenat diverses vegades com a punt negre. També des de la revista ens atrevírem a aportar alguna solució al problema i sembla que ara, després de, quants d'accidents? (els veïnats fa molta estona que s'aturaren de contar) sembla que s'ha optat per una difícil decisió: pintar una retxa blanca i gruixada a terra. Aquesta "costosa" operació farà que ara els conductors més despistats vegin d'un troç enfora l'stop i possiblement aniran més vius. Ara veurem quants d'accidents més s'hauran de produir per cercar una solució a altres punts conflictius de la nostra contrada.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

**Ctera. Santa Margalida, 57 - Tel. i Fax: 971 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)**

Aluminis Artà

*tancaments	*retxat ballesta
*doble acristalament	*mampares de
hermètic	banyes *percianes
*persianes	venecianes
mallorquines	"gradalux"
*correderes	*gran varietat de
*portes plegables	colors
*barandilles	i imitació fusta

C/. Jacint Benavente, 4 - Artà
Tel. i Fax: 971 829 048 - 649 842 323

**Cada dia,
bon pa**

Despatx central:
Rafel Blanes, 51 - Artà -
Tel. 971 836 172

CRISTALERIA ARTÀ

Carrer Ciutat, 48-A Tel-Fax 971 835 375

Els ofereix els serveis de:

- * VIDRES RODONS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMENT
- * VIDRES DE SEGURETAT I TEMPLATS
- * VIDRES TALLATS I BISELATS

- * ENVARILLATS I EMPLOMATS
- * METACRILAT
- * PEIXERES A MIDA
- * LLETJERS LLUMINOSOS
- * MAMPARES DE BANY
- * EMMARCACIÓ

NOU SERVEI EN PERSIANES VENECIANES
GRADULUX

CONSTRUCCIONS NOVA 3000 S.L.

ESTRUCTURES I TREBALLS
REALITZATS PER PICAPEDRERS

DEMANIN PRESSUPOST SENSE COMPROMIS
ELS ATENDREM DE SEGUIDA.

c/ Costa i Llobera, 5 B
Tel i Fax: 971 829 186
E-mail: nova3000@teleline.es

Pº Ferrocarril, s/n.
Tels. 971 552 424-971 843 053
07500 - MANACOR

Autovia Juan Carlos I, s/n. Tel. 971 563 655
07580 - CAPDEPERA

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
INDUSTRIALS, DOMÈSTIQUES I
RURALS.

Bombes sumergibles **PLEUGER**
Distribuïdor exclusiu per a Mallorca.

A B S, Bombes aigua residual.
Distribuïdor per a Mallorca.

QUIROMASSATGE

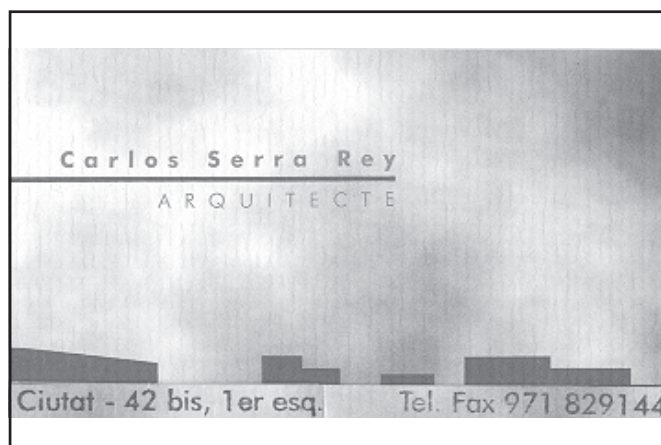
María Martínez

Carrer des Tren, 2 - Artà

Us ofereix entre altres els següents
massatges:

- * Esportiu
- * Relaxant
- * Dolors musculars

Dies de consulta: els dimarts i dijous a hores
convengudes. Tel. 670 487 232

BARTOMEU FEMENIAS TOUS, Radiestesista.

Tels. 971 836 126 - 971 836 314

Els ofereix els seus serveis de:

**LOCALITZACIÓ DE POUS D'AIGUA I
ALTERACIONS TELÚRGIQUES.**
(Falles geològiques i corrents subterrànies
d'aigua).

GESTIONS, C.B.

Eickelkamp, Vidal i Gil

Carrer Ciutat, 54 - Tel. 971 829 239 - Fax: 971 829 126
07570- ARTÀ

Us ofereix:

Tramitacions d'escriptures
Traduccions d'alemany, anglès i francès.
Comptabilitats
Assegurances
Servei immobiliari.

Pintades a l'edifici del Pes

No sabem si es tracta d'algun paisà nostre o bé és algun extern, però pels carrers d'Artà es passeja un eminent pintor anònim que li agrada deixar la seva empremta per allà on passa. Aquest pintor no va massa sobrat de recursos per la qual cosa s'ha de dedicar a pintar per les parets dels edificis d'Artà. Una mostra clara del que us contam és l'*obra d'art* (?) que va fer a l'edifici municipal del Pes. Com podeu veure tant el nivell de les formes com del traçat és digne d'un infant de parvulari, fins i tot d'un infant que encara no ha estat escolaritzat, la qual cosa ens fa pensar que: o bé el pintor és molt jove, o bé el seu cervell no s'ha desenvolupat així com toca i ha quedat en una etapa primària de la vida.

Exposició: Mallorca retratada

Aquests dies es pot visitar a les sales d'exposicions de Na Batlessa l'exposició *Mallorca Retratada*. Aquesta exposició està formada per algunes de les obres de les artistes Margalida Roig Barceló i Margalida Barceló Bover (mare i filla). Com el mateix nom de l'exposició indica, els quadres mostren imatges de Mallorca. L'originalitat de l'exposició és que no només mostra paisatges, sinó que els visitants també hi poden contemplar bodegons o retrats. La mostra es va inaugurar el passat divendres i romandrà oberta fins el proper diumenge dia 24 de setembre. L'horari de visita de l'exposició és entre les 8 i les 10 del vespre.

PISCINA CLIMATITZADA

Cursos de natació

- *Natació de competició
- *Natació per a persones majors i nadons
- *Natació correctiva
- *Rehabilitació
- *Manteniment
- *Aquaeròbic
- *Aquafitness
- *Natació lliure

¡¡Nedar és salut!!

**Informació: Tel. 971 829 132
VISITAU-NOS!!**

Esquerra Unida –Els Verds d'Artà

Nota informativa, 19 de setembre de 2000

Demana un eix que uniria les zones educatives i esportives del municipi

Esquerra Unida-Els Verds d'Artà dóna suport al dia sense cotxes, però considera que s'hauria d'establir una via per vianants i de bicicletes.

Proposen una via d'ús preferentment de vianants i ciclistes que vagi del Poliesportiu, fins a Ses Pesqueres passant per Na Batlessa

Esquerra Unida -Els Verds d'Artà fa una crida pública a la participació dels veïnats en la jornada sense cotxe i espera que això ajudi a millorar la qualitat de vida al nostre municipi. També vol felicitar als Serveis Educatius Municipals pel treball que han presentat als centres escolars per animar als alumnes i les seves famílies a fer servir la bici o els peus per a desp'laçar-se a classe. Però, dissortadament aquesta iniciativa educativa no

ha anada acompanyada per cap proposta de carrers per a vianants i bicicletes al casc d'Artà, ni tan sols d'uns carrers que siguin al menys d'ús preferentment no motoritzat.

Per a Esquerra Unida–Els Verds és necessari, al menys, un recorregut d'ús preferent per a vianants i bicicletes que uneixi la zona de serveis de Na Caragol) on es troben el C.P. Na Caragol, l'Institut i el Poliesportiu) a través dels carrers Ramon Llull i Montserrat Blanes amb els Jardins de Na Batlessa, i que segueixi des d'aquí fins al camp de futbol de Ses Pesqueres, passant pels carrers de Sa Síquia i Botovant. Uns carrers on els desplaçaments a peu o en bicicleta tinguin sempre prioritat i això els faci més segurs. Seria una primera passa d'una xarxa peatonal i ciclista que s'estengués per tot el casc urbà d'Artà.

Una actuació d'aquest tipus no

es pot improvisar, però el dia sense cotxes era una bona ocasió per avançar propostes com aquestes que a més de convidar als ciutadans a moure's a peu o en bicicleta, creïn les condicions per poder-lo fer en condicions de seguretat, confiança i tranquil·litat. Dissortadament serà una ocasió perduda per l'equip de govern Independents–PSOE, que no ha acceptat la proposta de l'esquerra ecologista.

Volem recordar que la celebració del dia sense cotxes i el repartiment de la carta europea dels drets dels vianants, a la qual es va adherir per unanimitat el nostre ajuntament al plenari de 7 de juny, va ser una proposta del regidor Julen Adrián, D'Esquerra Unida-Els Verds. En aquest document s'estableixen uns compromisos que s'han de reflectir en l'ordenació del tràfic de manera que es creïn vies segures per vianants i ciclistes i per això fa falta alguna cosa més que informació a les escoles.

BAR ELS ARCS

VOS OFEREIX ELS SEUS SERVEIS DE:

Berenars i sopars de pa amb oli especial mallorquí

I

Carn a la parrilla

Carrer Santa Margalida 72 - Cantonada 31 de Març

Telèfon 971 83 57 48 - ARTÀ

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

**MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA
CIRURGIA
DIETÈTICA
REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (chequeos)
GINECOLOGIA
PEDIATRIA
CERTIFICATS CARNETS d'armes i conduir
GABINET PSICOLÒGIC**

c/ Ciutat, 39 - Tel. 971 836 237
07570 - Artà

Sebastià Massanet exposa a Berlín

El passat dia 31 d'agost es va inaugurar a Berlín una exposició de pintures de l'artista artanenc Sebastià Massanet que dona així, animat per un grup de seguidors de la seva obra, una passa important de cara a donar-se a conèixer a l'estranger.

El director de la sala de Postdam on exposa en Sebastià precisament va destacar al seu parlament el caràcter internacional de les prop de 40 obres presentades (de format variat i recent realització) ressaltant que un cop més es demostrava que l'art, com el vent, no té fronteres.

A la inauguració hi varen assistir nombrosos representants dels medis de comunicació i del món de l'art de la capital alemanya i en Sebastià ja va rebre noves propostes per tal que la seva obra es pugui seguir contemplant a Berlín un cop finalitzada l'actual mostra.

L'exposició, que ha comptat amb el patrocini del Govern Balear, està situada concretament a les dependències del molí històric de Sant Soucci i restarà oberta durant els mesos de setembre i octubre, cada dia de les 10 del matí a les 6 del capvespre.

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscriviu-vos-hi!**

MATERIALS CONSTRUCCIÓ COLÒNIA DE SANT PERE

**Nova Direcció: Andreu Riera
Guiem Amengual**

*Servei de camió i grua
*Tot tipus de material de construcció

C/. Llubiner, 7
Tel. i Fax: 971 58 93 95
Mòbil: 636 01 01 76
07579 - COLÒNIA SANT PERE (Artà).

E x t r e m MODA-UNISEX

**C/. Major, 2 -
Colònia de Sant Pere
Tel. 971 58 93 30**

Dissabtes capvespres
obert tot l'any.

CONSTRUCCIONS TONI MASSANET GINARD

c/ Apol.lo, 5
Tel. 971 83 63 16 i Fax: 971 83 64 00
07570 - Artà

Tel. i Fax:
971 82 90 06

**FONTANERIA
I CALEFACCIÓ**

AVDA. COSTA I LLOBERA, 14-a baixos
07570 ARTÀ (ILLES BALEARS)

VIDEOMATIC

Antà

Obert tots els dies
les **24 Hores.**

Lloc: C/ Pere Amorós davant escola "Als Caragols"

DUPLICAT

C/. 31 de Març, 48
Tel. 971 836 995 -
Fax: 971 829 215
07570 - Artà

Disposam de:

Material d'oficina	Fotocòpies
Material didàctic	Fotocòpies plànols
Servei de Fax	Fotocòpies en color

També feim plastificacions i enquadernacions.

Classes d'anglès

Joan Ginard Esteva
Llicenciat i titulat

- * Classes particulars
- * Especialitat en classes de repàs: ESO i Baxillerat (1 i 2)
- * Individual i grups reduïts.

Tel 971 835 429 (contestador automàtic)
Mòbil: 617 881 421
c/ Son Servera, 43 - Artà

POMPES FÚNEBRES ARTANENQUES
GRUP MUNTANER RIBOT S.L.

SERVEIS
FUNERARIS

Plaça Conqueridor, 11 - baixos Telf. (24 hores) 971 82 92 60
07570 ARTÀ Mòbil 617 392 929

SERVEI PERMANENT LES 24 Hores

Sempre al seu servei!

GRUP MUNTANER RIBOT S.L.

Empresa concessionària dels serveis
administratius, funeraris i de
manteniment dels cementiris d'Artà i
la Colònia de Sant Pere.

Plaça Conqueridor, 11, baixos
Telf. (24 hores) 971829260
Mòbil 617392929
07570 Artà

horari fosser:
estiu de 8 a 13 h. i de 16 a 19 h.
hivern: de 8 a 13 h. i de 15 a 17 h.

Sempre al seu servei

Uns senyors cogombres

Si voleu veure un hortelà content no heu de fer més que mirar la foto i observar la cara d'en Gaspar. A la instantània es poden admirar dos exemplars de cogombre que ell mateix va sembrar i recollir al seu hort. Davant les dimensions dels vegetals no ens queda més remei que demostrar la nostra admiració, i això que ell assegura que n'ha fet de més grossos.

Moció de rebuig en contra dels actes vandàlics de 12 de setembre de 2000

Exposició de motius:

Davant dels fets produïts en el dia d'avui, relatius a les pintades contra el parc natural realitzades en el vehicle propietat d'un membre d'aquesta Corporació, concretament del representant d'Esquerra-Unita-Els Verds, Sr. Adrián, tal com es demostra en l'acta de denúncia realitzada per la Policia Local dependent d'aquest Ajuntament.

Considerant que els esmentats fets constitueixen un atemptat en contra d'un representant polític dels ciutadans i pel fet d'exercir aquesta representació.

I que suposen un comportament incívic i antidemocràtic, aquest Ajuntament presenta la següent:

Proposta d'acord:

1.- Rebutjar i condemnar

aquest acte, que atempta contra la representació política dels ciutadans i la llibertat d'expressió i pensament propis d'un país democràtic.

2.- Comprometre's a fer les indagacions i deligències necessàries per esbrinar l'autor/ autors d'aquests fets, amonestar-los públicament i imputar-los les despeses de la neteja.

Artà, 12 de setembre de 2000.

Bar Restaurant Cala Rotja

c/ Via de las Calas s/n
Urb. Costa Canyamel
Tel. 971 841 513

Obert a partir de les 11 h.
(dimarts tancat).

Celebrem noces,
comunions i batejos.

Regentat per Joaquín Tomàs i Francisca Tous des de fa 4 anys. Obert tot l'any

LLIBRERIA BUJOSA

C/. Despuig, 3 – Artà

Ofereix: A més de l'habitual
(premsa, llibres, material escolar, etc.),

Fotocòpies en blanc i negre i
EN COLOR.

També tenim servei de **FAX.**

Classes de repàs

Llicenciada en Filologia Catalana

Classes particulars
Individuals o grups reduïts
EGB, ESO i Batxillerat
Totes les assignatures.

C/. Convent, 2-1r – Artà
Tels. 971 836 516 // 630 777 531

Oferta de l'escola de música per al curs 2000-2001

Aquests dies s'estan repartint pel poble els tríptics que informen de l'oferta formativa de l'escola municipal de música. El període de matriculació per a cada un dels cursos serà entre el 25 i el 29 de setembre de les 17 a les 20 hores. Les previsions són que el curs comenci el dia 9 d'octubre.

Preus mensuals del curs 2000-2001

Premusical ... 4.200 ptes
 Llenguatge musical ... 4.200 ptes
 Instrument ... 4.200 ptes
 Lleng. musical i instrument.. 5.950 ptes
 Doble instrument ... 5.950 ptes
 Per cada altra assignatura ... 1.750 ptes

Les classes s'impartiran de dilluns a dissabte, un cop per setmana, amb la possibilitat de les classes quinzenals de conjunt instrumental. Es promouran concerts dels alumnes de l'escola de manera periòdica. Els músics membres de la Banda de Música d'Artà, rebran gratuïtament les classes de llenguatge musical i les de l'instrument que toquin amb la banda.

Els alumnes que siguin membres de l'Orfeó Artanenc i d'Aquatrevius rebran gratuïtament classes de tècnica vocal.

Durant el curs es faran cursets específics per tal d'ampliar els coneixements musicals.

MOTOS-BICICLETES

COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 971 836 293 - ARTÀ

HAPPY DAY INMOBILIARIA Tel.: 971-829514

Se Buscan Fincas y Pisos en Cala Ratjada / Capdepera y Artà para alquilar por larga temporada

Buscamos Para nuestros clientes, apartamentos, fincas,

CAPDEPERA

Apartamentos en un establecimiento pequeño con 12 unidades, 2 y 3 dormitorios, por partes con vista al mar, garage, por partes con jardín, calefacción, planta baja 1 y 2. Planta, obra nueva en obra, 71 m² y 94 m² de vivienda. Precio desde 14.500.000 Pts. Nr. 722

COSTA DE CANYAMEL

Terreno urbano de 1.342 m² edificables al 30%, bonita vista, agua luz y telefono existente. Precio: 17.000.000 Pts. Nr. 842

ARTÀ

Carrer Ciutat 28
Fax.: 971-829561

Gestionamos 100% financiaciones, aunque usted no haya comprado la propiedad en nuestra oficina

Tenemos Permanentemente ofertas en toda la costa

CALA RATJADA Nr. 388

Apartamento 1. planta cerca de 75 m² de vivienda, recibidor, cocina, lavadero, 3 dormitorios, 2 baños, salón-comedor, pequeño jardín invernadero, completamente amueblado, zona centrada y tranquila. Precio: 17.500.000 Pts

CA'N PICAFORT Nr. 851

Terreno urbano de 500 m² para 2 casas dobles o 1 casa familiar, zona tranquila y centrada, al lado de la zona verde. Precio: 16.500.000 Pts

PUNT ANTIC
 MERCERÍA • BORDADOS
 PUNTILLAS
 Se aceptan encargos.
 Sonderanfertigungen möglich
 We make what you want/like/require
 C/. Santa Margarita, 4 • ☎ 971 83 68 86 • 07570 ARTÀ

MONTAJES

Feines de:

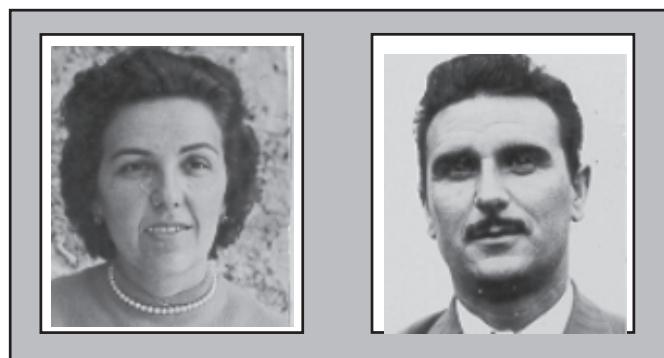
Ingenieria
 Electricitat
 Fontaneria
 Bombes submergibles
 Recs
 Antenes T.V.
 Porters electrònics, Línies elèctriques

C/. Amadeo, 20 i
 Costa i Llobera, 27
 07570-Artà
 Tels. 971 835 209/ 971 835 561
 Mòbil: 608 630 791

Recordem noces...

Gabriela Nadal Nadal i Joan Nicolau Lladó
Es casaren el 31 d'agost de 1949

Joana-Aina Esteva Cursach i Cristòfol Solivellas
Espinosa
Es casaren el 12 de juliol de 1956

Maria Pastor Alzamora i Francisco Febrer Salas
Es casaren el 26 de maig de 1956

Bárbara Artigues Fuster i Guillem Danús Bisbal
Es casaren el 2 d'octubre de 1956

Belén Lorenzo Marqueño i Virgilio Lorenzo
Ampeño
Es casaren el 4 d'agost de 1955

Catalina Garau Carrió i Antoni Dalmau Gil
Es casaren el 20 de desembre de 1956

L'ARTESANA

**Pastisseria i
Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de
Baptismes,
Noces i Comunions.**

Av. Costa i Llobera, s/n. Tel. 971 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

- Especialitat en paelles i cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 971 835985

Esperança Pérez, nova assessora lingüística de l'Ajuntament

Des de fa aproximadament un mes l'Ajuntament d'Artà compta amb un nou servei a disposició dels ciutadans. Es tracta del Servei d'Assessorament Lingüístic. Per poder cobrir la plaça s'ha contractat a Esperança Pérez, llicenciada en Filologia Catalana per la Universitat de les Illes Balears. La revista Bellpuig ha volgut mantenir una conversa amb ella perquè ens explicàs una mica en què consisteix la seva feina i qui es podrà beneficiar del servei.

Bellpuig.- En què consisteix la teva feina?

Esperança Pérez.- La meua feina és, bàsicament, assessorar en matèria lingüística. Què vol dir això? Primer de tot, cal que la gent tenguí present que un assessor lingüístic no és un traductor, perquè *assessorar* significa *donar consell, assistir*. Per això, el que jo faig és facilitar el coneixement i l'ús de la llengua catalana en diferents àmbits.

B.- Un d'aquests àmbits de treball serà dins l'administració local. Quines tasques teniu previst dur a terme amb els treballadors?

E. P.- Pel que fa a l'Administració local, l'objectiu és que tot el personal assoleixi un bon nivell, tant oral com escrit, de coneixement de la llengua catalana. Per això, es faran cursos de formació per al personal de l'Ajuntament. A més d'això, i per poder donar un millor servei a la gent, s'han de traduir a la nostra llengua tots els impresos que estan a l'abast de tothom, que són molts; s'han de revisar els que ja estan en català; s'han de proveir totes les dependències de l'Ajuntament amb material informàtic i bibliogràfic en llengua catalana... En definitiva, hem d'arribar a acomplir allò que estableix el

Reglament per a l'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament d'Artà, que s'aprova dia 27 de juliol de 2000.

A més d'això, el Servei d'Assessorament Lingüístic també coordina, juntament amb els Serveis Socioeducatius, les classes de català que s'ofereixen a l'Escola d'Adults.

B.- O sigui que la teva tasca no es limitarà tan sols a l'Administració Local?

E.P.- No, a més de totes aquestes tasques relacionades amb les oficines d'aquesta corporació, n'hi ha d'altres que podem anomenar *de carrer*. Possiblement, són les feines que la gent veu més, encara que no s'entemi. Em referesc a la retolació de carrers, de jardins, de senyals viàries, a la publicitat de l'Ajuntament, als programes de festes, als cartells, etc.

A més a més, vull fer arribar a tothom que el Servei d'Assessorament Lingüístic està a l'abast de tothom, i per això està obert al públic en general. Què oferim? D'una banda, qualsevol institució, entitat, grup, formació, comerç, empresa, etc., que tenguí algun dubte lingüístic (campanyes publicitàries, programes, etc.) o que sigui molt concret (nom d'una tenda, d'una

empresa, etc.), pot venir a fer la seva consulta. I d'una altra, qualcú que vulgui saber com pot escriure bé el nom d'una finca, d'una casa, etc., també pot venir a consultar-ho.

B.- A més d'això, teniu previst dur a terme campanyes amb altres administracions?

E.P.- Sí, de fet ara hem posat en marxa una campanya de la Direcció de Política Lingüística per potenciar l'ús del català a les peixeteries. Més endavant supòs que aquesta direcció posarà en marxa altres campanyes i des d'aquí intentarem fer-les arribar al màxim de gent possible.

B.- Per tant, qui seran els beneficiaris directes del Servei d'Assessorament Lingüístic?

E.P.- Bé, crec que ja ho he contestat anteriorment, però ho podem resumir una mica: el personal de l'Ajuntament, tothom que vulgui fer consultes complexes i concretes i, d'una manera indirecta, totes les persones que vagin a les classes de català de l'Escola d'Adults.

B.- On et pot trobar la gent?

E.P.- Actualment, estic a Na Batlessa i el meu horari d'atenció al públic és de 9 a 13h. De tota manera, si algú vol fer alguna consulta, també pot telefonar al 971 83 52 67.

Na Margalida en el país del Pare Noël

Llicenciada en ciències polítiques per la Universitat de Barcelona ha passat aquest darrer any a Finlàndia gràcies a un ajut Erasmus de la CEE. Ara, acabada la llicenciatura, començarà un curs de postgrau per tal de concloure els seus estudis que li donaran accés al món laboral que, encara una mica incert, ella el veu encisador i de ben segur serà una justa recompensa als esforços realitzats durant aquests anys.

Bellpuig- Per què elegires aquests tipus d'estudis?

Margalida Amorós Bauzá- Quan feia batxiller ja tenia curiositat pel que passava en el món, volia entendre que hi havia al darrera dels esdeveniments que apareixien als diaris i quan vaig veure als quadernets informatius dels estudis universitaris vaig acabar de veure clarament que allò era el que jo realment volia.

B- Quines sortides laborals tenen uns estudis com els estàs a punt de concloure?

MAB- La mateixa pregunta en feren els meus pares quan els vaig donar a conèixer la meva decisió, és normal que la gent pensi així perquè són uns estudis relativa-ment nous (la facultat té deu anys), però jo pens tenen futur especialment en tot el que és l'entorn de la Comunitat Econòmica i les ONGS. Els meus estudis de postgrau són sobre Cooperació Internacional i Consultes, aquesta especialització em permetrà ofertar anàlisis de la situació política i econòmica que poden interessar a empreses que es vulguin instal·lar a altres països.

B- Quin atractiu tenia Finlàndia?

MAB- Era un país que presentava una situació molt enriquidora sobre tot en l'aspecte de benestar social, allà es viu un estat quasi perfecte on les diferències de classe quasi no existeixen. També era molt engrescadora la seva situació geogràfica ja que és un estat que té 1200 kms de frontera en Rússia i ha viscut molt de prop els darrers canvis polítics que s'han donat després de la desfeta de l'antiga Unió Soviètica.

B- Quina preocupació hi ha a la

població finesa pel fet de tenir a Rússia com a veïnat?

MAB- Sense ser alarmistes estan molts pendents de qualsevol moviment que es fa a l'altre costat de la frontera i per això no es plantegen llevar el servei militar, que és obligatori. S'estan fent molts d'esforços per tal d'apropar les antigues repúbliques bàltiques d'Estònia, Letònia i Lituània i així desmarcar-se de la influència russa. Es vol deixar molt clar que són veïnats però diferents.

B- Quins coneixements es tenen a Finlàndia de la nostra cultura?

MAB- M'ha sorprès molt veure com estan al corrent de la transició política espanyola i com a la vegada és senten molt extranyats davant situacions de racisme i xenofòbia que són presents a la nostra societat.

B- Com s'integra una joveneta artanenca a la societat finesa?

MAB- És molt fàcil la integració

social en el món universitari on es parla anglès, però és quasi impossible penetrar dins la societat finesa. El domini de la llengua finesa és molt difícil i amb una any de ser allà just just arribes a conèixer els seus costums i poca cosa més. Una de les principals barreres a vèncer és l'adaptació al clima, un dia normal d'hivern t'aixeques a les deu del matí i a les dues del capvespre ja fa fosca i el termometre es posa a 15 graus sota zero sense passar massa pena, i això que jo residia a Turku, que és una ciutat del sud, però uns dies que vaig anar a la zona de Lapònia les temperatures eren de menys 32 graus. Però pens que la dificultat més gran ja la descobreixes tot d'una que arribes a l'aeroport d'Helsinki, la vida és freda com el clima, la gent no parla ni es belluga, tot un contrast amb l'aeroport de Barcelona que acabes de deixar.

**ES NECESSITEN
OFICIALS I MANOBRES
PER FER FEINA A LA CONSTRUCCIÓ**

Informar-se al telèfon 619705507

Artà ara fa 77 anys

Extracte de la 2ª quinzena de setembre del periòdic local Llevant.

22 de setembre de 1923

A la portada: Una grossa esquela de la repentina mort de D. Llorenç Tous Vives, víctima d'una fulminant angina de pit, als 41 anys d'edat. D. Llorenç havia estat batle de la nostra Vila durant un període de quatre anys i s'havia guanyat les simpaties i amistats de tothom.

A més de les seccions habituals, com eren les cròniques de Son Servera, Capdepera, i les col.laboracions de sempre, com opinions i altres seccions diverses, hi ha una secció titulada "DE Ca NOSTRA", la qual reflexa el bategar diari del poble artanenc. Per tant preferim treure en la totalitat i sobretot textualment -és a dir sense corregir l'escriptura d'aleshores- el text de les distintes activitats locals reflectides a la secció:

"Meteorologia: Avui entrem en la tardor. Efectivament fins aquí ha seguit el temps estiva. El termòmetre s'es agostat damunt els 24 i més graus a l'ombra i com qui no gosi ploure. Dimecres d'aquesta setmana provà de fer una brusqueta i llampetjà, però no va arrelar, diuen que el temps no vol quedar penjat en el cel, per tant si Déu ho vol no s'estorbarà a fer saó.

Estat sanitari: Encara que no hi ha malalties contagioses, aquesta setmana desgraciadament son una partida els morts que hi ha, com se vorà en altra lloc, i mallats de bastanta gravetat n'hi ha també uns quants.

Malalts: Se troba amb molta gravetat el nostre antic company de Redacció en Miquel López Llull,

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

al qual dilluns a vespre li foren administrats els Sants Sacraments. També està molt grave d'un càncer a sa galta l'amon Jaume des Pont jove. Dijous a vespre li fou duit el Sant Viàtic. Déu les ajudi a tots per la part que més convenga.

Morts: A més del nostre amic Llorenç Tous, ha passat també d'aquest món al altre l'amon Jaume Flaquer (a) Xina, germà de sa madona Pereta Xina. També i repentinament morí en Miquel Ferrer Sancho de 67 anys, i dia 20 l'amon Sebastià Femenias Guiscafne (a) d'Aubarca als 78 anys i na Bet Sineua, d'en Boira, d'un part. Al cel sien tots.

Comunió general: Demà com a quart diumenge l'Associació de Terciaris tindrà la Comunió General ordinària.

Botiga Nova: En Jaume Bonnin (a) Marin, nos participa que ha oberta una nova botiga en el carrer de Palma, n. 15, antigament anomenada a Ca Ses Massetes. Hi té comestibles, plateria, perfumeria i articles d'escriptori. Li desitjam prosperitat.

A sa Fira de Manacor diumenge passat hi hagué molta gent que s'hi trasladà i per donar facilitats al públic el ferrocarril va fer algunes eixides extraordinàries.

Acte literari: Seguint les normes dels demés anys, l'Associació benèfica de Obreres de Sant Josep, demà dia 23 es celebrarà a l'escola dels franciscans un acte literari-musical a benefici de l'Associació.

Del Registre: Dia 15 s'uniren en matrimoni n'Antònia Maria Torres Ginard amb en Llorenç Servera Gil.

Naixements: Dia 8, Juana-Aina Estela Bisbal, filla de Miquel i Francisca. També Magdalena Servera Carrió, filla d'Antoni i Magdalena. Dia 10 Maria Servera Ginard, filla de Juan i Margalida. Dia 18 Antoni amorós Esteva fill de Antoni i Margalida".

Amb la secció amena, de semblances i endevinalles tancam aquesta edició del *Llevant*.

Edició del 29 de setembre de 1923

Títol de la portada: Una obra de

info@artà

Ordinadors •
Material Informàtic •
Servei Tècnic propi •
Desenvolupament de Software •
Aplicacions Windows •
Accés a Internet •
Instal·lacions de Xarxes •

Tel.: 971 82 91 95 C/. Santa Margalida, 51 baixos
Fax: 971 82 91 96 07570 - Artà (Illes Balears)
Mòbil: 610 61 82 89
656 42 15 97 infoarta@infoarta.com

POMPAS FUNEBRES ARTÀ SANTA CRUZ

Les ofrece sus mejores servicios en:

- * Ataúdes (gran variedad de modelos).
- * Coche fúnebre propio.
- * Floristeria (coronas, centros, ramos, etc.)

Para avisos y preavisos:
Calle Sorteta, 15 Tels. 971 83 68 88 - 616 492 970

**LES ATENDEREMOS
LAS 24 HORAS DEL DIA, LABORALES Y FESTIVOS**

caritat. Segueix una poesia titulada "Estuferas". Opinió de l'acte literari-musical de les Obreres de Sant Josep. La crònica de Son Servera i la de Capdepera.

"DE CA NOSTRA"

Meteorologia: Així com va tardar enguany a venir l'estiu, pareix que s'estorba també a acabar; demanera que fa un sol molt calent i no se veu cap senyal d'aigo.

Agrícoles: La necessitat d'aigo se sent bastant especialment pel bestiar que necessita que l'herba prest sigui grossa. Per les figues sí és bona aquesta temporada estival, ja que se'n sequen de bones.

Estat sanitari: Aquesta setmana no s'ha sentit a dir de més malalties de gravetat. Els dos viaticats de la

setmana passada segueixen greus.

Mort: Dia 21 va morir n'Antoni Alzamora Jaume (a) Pelat, fadrí de 21 anys, de pleuresia purulenta.

Primera comunió: Dia 23 a l'Oratori de St. Salvador va fer la primera Comunió la agraciada nineta Pilar Blanes Serra, filla de D. Rafel Blanes Tolosa.

Emigració: Pareix que torna augmentar de bon de veres la corrent emigratòria. Partiren cap a França Juan Nicolau (Cuan), Antoni Massot (fill d'Antoni Notari), Gabriel Llaneras (a) Sua, i en Guillem Torres. També se preparen uns quants joves per anar-sen a l'Argentina.

Pes de porcs: Dijous dia 28 se feu la primera pesada de porcs grassos presentant-sen una cincuentena a sa plassa. Una pesada de dos feren 50

arroves. Els preus oscilen de 21 a 22 ptes. L'arrova.

Religioses: Ahir divendres donaren principi a la parròquia les Coranta Hores que deixà la família Morey. Predica el triduo el Rt. Sr. D. Lluís Crespí. Dijous de la setmana que ve dia de Sant Francesc, començaran les Coranta Hores al convent de Sant Antoni i acabaran diumenge dia 7. Al l'Ofici solemne amb sermó es cantarà la missa d'en Perosi i predicarà el P. Fr. Tous, TOR.

Registre: Naixaments, dia 22 Miquel Mayol Bisquerra (a) Blanes. Continuen les seccions habituals d'humor i entreteniments i la plana de publicitat del director del periòdic, Andreu Ferrer Ginart.

Recopilat per G. Bisquerra.

Extractes de les primeres edicions de setembre de 1923 del periòdic local, Llevant.

Per la Biblioteca d'Artà, títol de la portada de l'edició del dia 1 de setembre de 1923.

Un bon patriota.- A propòsit de l'homenatge a D. *Segundo Díaz*, sortí la idea de reforçar la Biblioteca popular circulant que la societat d'antics alumnes de D. Andreu Ferrer d'Artà anomenada Minerva té instal·lada a l'escola municipal i funciona encara, però no compta amb dotació suficient. Per això el Sr. D. *Juan Sancho Miquel*, resident a l'Argentina i que rep el periòdic Llevant, respon sempre a tota iniciativa del poble i proposa que no dormi el somni dels justs sinó que es desperti de la letargia i es posi al dia, com troba la major part de la gent de cultura. **L'escola municipal de música**, de la qual en queda encarregat el

nostre bon amic D. Andreu Ferrer Ginart, informa que les classes s'obriran el proper 15 de setembre a l'escola nacional del carrer de Na Batlessa. Tots els alumnes pobres que ho sol·licitin dins el mes de setembre hi podran assistir gratuïtament.

Crònica de Cala Rajada.-

A una reunió que fou presidida per altes jerarquies de la Marina va ser atorgada la medalla de bronze i 30 pessetes, per l'abnegació i heroisme demostrat en el salvament d'unes persones que es negaven, al patró de pesca d'aquesta localitat Gabriel Gelabert Verdera.

Crònica de Capdepera.-

Gran solemnitat a les festes de Sant Bartomeu de Capdepera. Solemne l'ofici a la parròquia oficiat pel rector D. Guillem Femenias, acompanyat

per l'organista Fran-cesc Esteve, canonge de la Seu. A les corregudes del Cós es suposava si hi havia unes 2.500 persones, guanyà la moneda de 10 el corredor local Miquel Perlitu.

Crònica de Son Servera.-

Es preparen les festes dedicades a Sant Agustí. El programa que es redacta no té res a envejar dels d'anys anteriors i se suposa que els serverins tendran bauxa durant uns quants dies. Hi haurà trens extraordinaris perquè la gent d'Artà i veïns puguin assistir a la festa.

Segueixen les seccions de: Ca Nostra, amb les notícies més importants encara que poques perquè l'estiu no dóna per molt. Temps calorós i qualche brusca a Artà i un ruixat a Capdepera. Poques malalties, els estiuers de

**H
O
T
E
L

C
A
S
A
L**

D'ARTÀ c/ Rafel Blanes, 19 - 07570 - Artà
Tels: 971: 829 163/836 239/836 265 939 05 27 68

Cases de Son Sant Martí, S.L.

Carretera de Muro a Ca'n Picafort, Km. 8

Tel. 53 74 50 - Ap. 2 -07440- MURO

Els oferim els nostres locals per celebracions de:

Bodes, batiments, comunions, convencions, etc.

Locals climatitzats i zones ajardinades. Grans aparcaments.

Cala Rajada tornen a les cases d'hivern, i ha vingut un nou superior al convent dels franciscans anomenat Fra Esteve Amer.

La secció amena i d'humor tanca la primera edició del mes de setembre.

Dissabte 8 de setembre de 1923.- Jocs florals de Felanitx. És el títol de portada, dedicada als primers jocs florals a la ciutat de Felanitx, cosa inusual i digna de proclamar. També a la portada hi figura una esquela mortuòria dedicada a la mort de **Dª Margalida Vives Font**, ocorreguda el dia 4 de setembre a l'edat de 63 anys. El seu atribulat fill D. Llorenç Tous, filla política Dª Maria Nebot, germans, cosins i altres familiars supliquen una oració per l'ànima de la difunta, per la qual rebran especial favor.

Banderes a Mallorca.-

Fa un cert temps que a Mallorca es van hissant banderes patriòtiques. *Llorenç Riber*, el que subscriu la crònica, ressalta la gran feina que duen a terme alguns pobles de la nostra Mallorca amb la creació d'aquests estandards amb les quatre barres i el castell de l'Almudaina en argent.

Don Rafel Blanes Tolosa, director de la Companyia dels Ferrocarrils de Mallorca.

Una nova molt grata ens ha arribat i és que el Consell Administratiu de la companyia ha acordat nomenar-ne definitivament director el nostre fill il·lustre d'Artà D. Rafel Blanes Tolosa. Tothom està d'enhorabona però més el poble d'Artà que sent una gran satisfacció per veure com un fill seu ocupa un càrrec tan elevat com el seu. Enhorabona D. Rafel i per molts d'anys.

Crònica de Capdepera.-

L'Ajuntament ha acordat, i de fet

ja té expropiades les finques, la construcció d'una carretera que uneixi des dels Quatre Cantons fins al portell de Santigós. També seria necessari que se n'obris una altra des del Pou de Ses Maletes fins al Pou des Camí. Les millores sempre són ben arribades pels veïns.

Crònica de Son Servera.-

Les grandioses festes que se celebraren els dies de l'1 al 3 de setembre no revestiren la solemnitat desitjada ja que el temps ho va desbaratar. Així mateix la banda des Regiment féu els concerts d'allò més bé, i és una prova del que deim que al seu comiat a l'estació la gent va rompre en forts i llargs aplaudiments.

Segueixen les seccions habituals de: Ca Nostra, amb les notícies més destacades com l'estat sanitari, les desgràcies, defuncions, música i altres cosetes que per la seva normalitat passam per alt publicar. Tanca l'edició la Secció Amena i d'humor.

Dissabte dia 15 de setembre de 1923.-

Mallorca Futura (per la cultura de Mallorca), és el títol de la portada i fa referència a l'ideal mallorquinista que hem de tenir perquè ens reportarà un major perfeccionament en totes les manifestacions de l'esperit.

A la segona plana hi trobam una glosada per Fra Jaume Rosselló amb una nota final que resava així: Aquesta poesia guanyà la Viola d'Or en els jocs florals celebrats recentment a Felanitx. (Ens agrada poder publicar la poesia completa però la falta d'espai no ens ho permet.) Igualment en trobam una altra que va guanyar la flor Natural als mateixos jocs florals, feta per Bartomeu Guasp,

Prevere.

Crònica de Capdepera.-

El passat diumenge es va beneir una figura de Sant Antoni de Pàdua a l'església de Cala Rajada, regalada per un estiuejant en aquesta colònia. El passat any també es beneí una figura de Sant Roc per la seva festa que cada any se li fa. S'estan repartint bitllets per a la rifa d'una casa a benefici de la construcció d'una nova església a fer devers el magatzem de La Palmera. El qui tregui la casa amb la rifa pot prendre la casa o mil duros.

Crònica de Son Servera.-

Fa uns dies es va fer un robatori a l'estació del tren. Els lladres forçaren la porta a serpentes i se'n dugueren 45,40 pessetes, deixant 13 pessetes dins el mateix calaix. Avisada la Guàrdia Civil ja no pogué fer res ja que els lladres ho havien donat a les cames. De totes formes s'estan fent diligències per veure de trobar-los.

De Ca Nostra, secció habitual del nostre poble artanenc, no destaca res important, així mateix diu que es fan obres a Sant Salvador i que han trobat algunes calaveres que se suposa són de l'any de la pesta. També un Ban de l'ajuntament prohibint als al·lots de la vila jugar per les escales del convent, la parròquia i Sant Salvador. Com també que es tirin tests pels camins veïnals de la vila.

La secció amena i d'entreteniments tanca la present edició. (Recopilat per G. Bisquerra)

JOIERIA VIKY

RELLOTGERIA * PLATERIA * TROFEUS

Carrer Ciutat, 16 - Telèfon 971 836 263
ARTÀ (Mallorca)

Sr. Director o responsable de la revista Bellpuig: Li agrairia que tingués l'amabilitat de publicar aquesta carta a la seva revista, la qual gaudeix de bona acollida dins el nostre poble d'Artà.
Gràcies per anticipat.

"Les respostes del senyor batle"

Les respostes (o la falta de resposta) del batle a les preguntes que aquest regidor presenta als plenaris ordinaris, fins ara s'han caracteritzades per la imprecisió i l'escaqueig generalitzat, però a les del plenari del més de setembre el sr. Montserrat Santandreu ha tingut a bé introduir nous elements de burla no només cap aquest regidor, que ja està acostumat, sinó a un ample conjunt dels ciutadans. M'explic.

Fins ara, el batle ens tenia habituats a les seves freqüents excursions per les bardisses, o, altres vegades, senzillament no contestava. Però en aquest plenari de setembre s'ha superat a ell mateix. Aquesta vegada intentava alleugerir la responsabilitat del seu equip de govern en dues qüestions que han rebut abundants i justificades crítiques dels veïnats: la recollida de fems a la Colònia de Sant Pere i el programa i desenvolupament de les passades Festes de Sant Salvador.

El procediment, en el cas de les deficiències de la recollida de fems que han patit i denunciat els veïnats del c/ Verge Maria, va consistir en, primer, negar la gravetat del problema i, segon, responsabilitzar als propis veïnats afirmant: "*la gent d'aquell entorn ha tingut poca cura a l'hora de respectar els horaris de recollida*". O sigui, que no venguessin els camions en tres i quatre dies, o que passessin de llarg sense efectuar la recollida, (com vaig poder comprovar personalment), sembla que va ser originat perquè els veïnats no respectessin els horaris.

En el cas de les festes el batle va més lluny. D'una banda repeteix la mateixa tècnica de la minimització "*l'equip de govern no creu que les crítiques a alguns actes fossin generalitzades, sinó que provenien d'uns sectors molt concrets...*" A continuació, i una vegada minimitzada la crítica, el Sr. Batle ens parla d'una conxorxa que ha manejat a alguns artanencs de bona fe, però curts de gambals, perquè no participessin a les festes. "*que varen ser animats per certes persones perquè criticassin o deixassin d'anar a determinats actes. La pregunta és què pretenien aconseguir aquestes persones amb aquest tipus d'actituds, per ventura una major participació ciutadana?*" Tot això sense gosar identificar els criticaïres ni els perversos inductors (la ma negra) però amb les paraules suficients "participació ciutadana", una de les nostres banderes, per assenyalar-nos a Esquerra Unida-Els Verds sense anomenar-nos.

Davant una resposta com aquesta cal posar en dubta si el batle se creu ell mateix el que diu o si no menteix d'una manera compulsiva. Si no menteix, el primer que em ve al cap és recomanar-li al Sr. Batle que s'ho faci mirar per allò de les manies persecutòries, les paranoies etc.

¿A qui se l'hi pot ocórrer que els veïnats, o fins i tot a una part dels veïnats del poble se'ls hi pugui convèncer per fastiguejar les festes del seu poble de les quals són els primers interessats en gaudir-ne, unes festes que no cal criticar des de cap punt de vista?

¿A qui li cal pensar que el grup polític més feble del poble (229 vots) pretengui boicotejar unes festes, a les quals els seus membres més coneguts fins i tot col·laboren des de fa anys i panys en activitats concretes i conegudes de tothom? Pot estar ben segur el Sr. Batle que si Esquerra Unida-Els Verds tingués tanta força com ens atribueix la seguiríem dedicant a demostrar que hi ha maneres més participatives i democràtiques de governar.

Aquest regidor va demanar amb insistència, i ho seguirà fent mentre sigui regidor, que es torni a posar en marxa la Comissió de Festes que durant tant d'anys va funcionar amb encerts i errades, això sí, però encerts i errades que eren de tothom que volgués participar a la configuració i desenvolupament del programa de festes. Per voluntat del l'equip de govern, aquesta participació s'ha reduït dràsticament i els encerts i les errades no poden ser de tothom. L'èxit sempre té molt de pares, però els fracassos sempre queden orfes. El pitjor de tot és que malament es corregiran les errades si no se comença pel seu reconeixement i diagnosi. I aquest regidor encara no ha tengut ocasió d'escoltar mai una autocrítica pública d'aquest equip de govern, i no serà perquè no haguem demostrat que els donam motius a bastament.

Julen Adrián Gorostiza DNI 1456721-A
regidor d'Esquerra Unida- Els Verds

Café
Gran Via
Artà

(Tomeu i Jaume)
c/ Ciutat, 35 - Tel. 971 83 50 09

Especialitat en:
Berenars i tapes variades

ESTRUCTURAS
Pídanos presupuesto
sin compromiso
C/ Rafael Blanes, 98 tel. 971 846 276
07570 - Artà

PROGRAMA D'EDUCACIÓ D'ADULTS

OFERTA FORMATIVA CURS 2000-2001

Àrea Acadèmica

nivell I. alfabetització:

- Per aprendre a llegir i escriure.
- Aritmètica bàsica.
- Horari: dilluns, dimecres i divendres de 16 a 18 h.

nivell II. consolidació:

- Consolidació de la lectura, l'escriptura i l'aritmètica.
- Per a persones que vulguin accedir a cursos de secundària o cursos de qualificació professional.
- Horari: dilluns, dimecres i divendres de 18 a 20 h.

graduado escolar : Pregraduado (graduado I) i Graduado II (presencial o a distancia).

Convalida el primer cicle d'ESO

- Matèries: Matemàtiques, Llengua Catalana, Llengua Castellana, Anglès, Societat Actual.
- Horari: de dilluns a divendres de 20 a 22 hores.

graduado escolar : (reciclatge de cultura general)

- Matèries: Matemàtiques, Llengua Catalana, Llengua Castellana, Anglès, Societat Actual.
- Horari: de dilluns a divendres de 20 a 22 hores.

hores. (colònia sant pere)

preparació per a les proves lliures de formació professional:

- Si ets major d'edat, has fet un any de feina i vols augmentar la teva qualificació professional.
- Tecnologies d'FP1 per a aquest curs: administrativa, sanitària, electricitat, mecànica de l'automòbil i d'altres.
- Horari: de dilluns a divendres de 19:30h. a 22 h.

preparació per a les proves d'accés als mòduls de grau mitja de formació professional.

NOTA: LA MATRÍCULA AL CURSOS D'AQUESTA ÀREA S'HAURIA DE FORMALITZAR ABANS DEL DIA 30 DE SETEMBRE.

Cursos Ocupacionals

comptabilitat pràctica per a petites empreses.

- Horari: dimarts i dijous de 20 a 22 h.
- Dates: del 7 de novembre al 20 de febrer.

comptabilitat ii (comptabilitat per ordinador)

- Horari: dimarts i dijous de 20 a 22 h.
- Dates: del 22 de febrer al 2 de maig.

informàtica bàsica (colònia de sant pere):

- Horari: dimarts i dijous de 20 a 22 h
- Dates: del 22 de febrer al 2 de maig

Cursos de llengua catalana

català per a catalanoparlants I:

Preparació per al nivell B dels exàmens de la JAC

- Horari: dilluns i dimecres de 20 a 21 h.
- Dates: del 6 de novembre al 30 de maig.

català per a catalanoparlants II:

Preparació per al nivell C dels exàmens de la JAC

- Horari: dilluns i dimecres de 21 a 22 h.
- Dates: del 6 de novembre al 30 de maig.

català per a no catalanoparlants I:

- Horari: dilluns i dimecres de 19 a 20 h.
- Dates: del 6 de novembre al 30 de maig.

català per a no catalanoparlants II:

- Horari: dimarts i dijous de 19 a 20 h.
- Dates: del 7 de novembre al 31 de maig.

Cursos d'Ampliació Cultural

coneguem artà:

- Horari: divendres horabaixa i dissabtes matí.
- Lloc i dates a determinar.

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
C/ Ramón Franco, 32 - Tel. 971 818 000

CONSTRUCCIONES

AGLOMERADO

DESMONTES

EXCAVACIONES

ASFALTOS

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ÁRIDOS PROPIA

ALQUILER MÁQUINAS

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4

tel. 971 83 56 88

Fax: 971 56 52 67

971 836 461

Cursos Ocupacionals de Llarga**Durada**

-curs d'iniciació a l'alemany turístic (200 H). Del 6 de novembre al 27 de febrer.

-curs de capbussador: Dates a determinar.

-informàtica (processadors de text, full de càlcul, INTERNET...) (182 H). Del 6 de novembre al 6 d'abril.

-cuina (156 H). Del 3 de novembre al 21 de febrer

- curs de treball familiar: Dates a determinar

- curs de monitor de temps lliure: Dates a determinar.

Cursos d'Oci i Temps Lliure

ceràmica:

-Horari: dilluns i dimecres de 15 a 17, de 17 a 19 o de 19 a 21 h. Dimarts de 15 a 19h

-Dates: del 6 de novembre al 11 d'abril.

creueta:

-Horari: dimarts i dijous de 15 a 17 o de 17:30 a 19:30 h.

-Dates: del 2 de novembre al 26 d'abril.

cuina vegetariana:

-Horari: dissabtes de 16 a 20 hores.

-Dates: De l'11 de novembre al 16 de desembre i del 13 de gener al 17 de febrer.

foment de l'autoestima:

-Horari: dimecres de 10 a 12 h.

-Dates: del 8 de novembre al 14 de març.

pintura:

-Horari: dilluns i dimecres de 20 a 22 h.

-Dates: del 6 de novembre al 7 de març.

gimnàstica de manteniment:

-Horari: dilluns i dimecres de 20 a 22 h.

-Dates: del 2 d'octubre al 26 d'abril.

iniciació a l'enologia:

-Horari: dissabtes de 10 a 13 h.

-Dates: del 4 de novembre al 23 de novembre.

iniciació a l'equitació.

-Horari: dimecres de 20 a 22 h i dissabtes de 15 a 17h.

-Dates: del 8 de novembre al 14 de març.

punt mallorquí:

-Horari: dilluns i dimecres o dimarts i dijous, de 15 a 17 o de 17 a 19 h.

-Dates: del 6 de novembre a l'11 d'abril o del 7 de novembre al 26 d'abril.

llatza:

-Horari: divendres de 15 a 19 hores o dilluns de 15 a 19 hores.

-Dates: del 3 de novembre al 6 d'abril o del 6 de novembre al 2 d'abril.

fotografia:

-Horari: dilluns i dimecres de 20 a 22 h.

-Dates: del 6 de novembre al 12 de març.

restauració de mobles:

-Horari: divendres de 17 a 21 h.

-Dates: del 6 d'octubre al 26 de maig.

jardineria: poda i empelts:

-Horari i dates: a determinar.

naturisme.

-Horari: dimarts de 18 a 21 h.

-Dates: del 7 de novembre al 10 d'abril.

paret seca:

-Horari i dates: a determinar.

MATRÍCULA

requisits bàsics:

-Esser major de 16 anys i de 18 pels cursos de l'àrea acadèmica.

-Una fotografia carnet (*).

-Una fotocòpia del D.N.I. (*).

(*) Si no ho va dur el curs passat o és la primera vegada que es matriculen.

terminis de matriculació:

-Alfabetització, Formació Inicial, Formació de base, Graduat Escolar i Proves Lliures d'F.P. **fins dia 29 de setembre.**

-tots els altres cursos **fins dia 20 d'octubre.**

lloc:

-**Centre Educatiu Municipal «Ses Escoles».** Carretera de Sant Salvador, S/N1.

Tel i fax 971 83 52 38.

-**Edifici Municipal de la bassa d'en fesol.** Plaça de la bassa d'en fesol s/n, Colònia St Pere.

Tel i fax 971 58 92 97.

horari:

-De dilluns a divendres de 18 a 21 h.

-De dilluns a divendres de 11 a 13 h.

(Colònia de St. Pere)

BAL-090 Telefax 586470
Bajos Aptos. Sol Park Carretera Cala Agulla, 19
Tel. 971-585515 Tels. 971-564300-971 564017
CALA MILLOR CALARATJADA

Vuelos Charter a la Península: Ida y vuelta.

ALICANTE	9.900	SANTIAGO	21.900
BARCELONA	10.900	SEVILLA	19.700
BILBAO	19.900	VALENCIA	10.900
GRANADA	19.700	VALLADOLID	16700
MADRID	15.900	VITORIA	18.900
MALAGA	14.900	ZARAGOZA	16.500

GALICIA - RIAS BAJAS: Avión+6 noches P/C
32.900 ptas.

PORT AVENTURA: Fin de semana+Barco+
Hotel+Entradas y traslados: **Adultos: 19.900**
Niños: 13.900

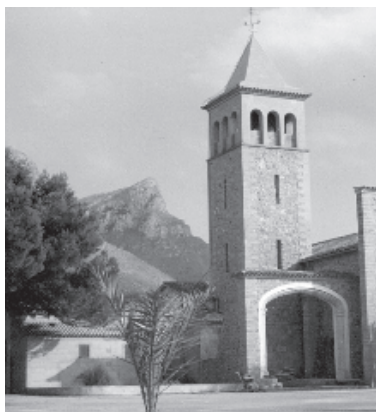
Avión + Hotel + Entradas y traslados:
Adultos: 27.400
Niños: 19.400

TENERIFE: Avión + 5 noches Hotel/Desayuno
1ª persona 37.500, 2ª persona 28.125

CANCUN:	117.200
CUBA:	107.700
RIO DE JANEIRO	125.300
THAILANDIA	117.900

(AVION DESDE MADRID+7 NOCHES HOTEL).

VIATGI MILLOR AMB
VIATGES MILLOR.

(J. Caldentey i E. Genovard)

Inici d'incendi a la Colònia

Dia 13 d'agost, un veí de la Colònia de Sant Pere donà avís als bombers d'un nucli de foc a la Colònia, a la zona d'es Pinaret, més o menys a l'altura del torrent. Els

bombers d'Artà, la policia local i l'helicòpter de protecció civil actuaren amb molta rapidesa, per la qual cosa el foc es va poder apagar en poc temps, evitant així el que hagués pogut ésser una catàstrofe i només es cremaren uns 400 m². El perill era que es tracta d'una zona de pinar amb moltes cases.

Centre Cultural Viatge a Eivissa

El grup de teatre de la Colònia de Sant Pere, que durant aquest estiu ha representat "Es metge a garrotades", ha gaudit d'un cap de setmana a Eivissa.

S'ho mereixen de debò.

El Port Esportiu

Es rumoreja que el Govern Balear està a punt de donar llum verda a reprendre les obres del Port Esportiu, una vegada que s'hagin resolt les al·legacions a l'estudi d'impacte ambiental i s'emeti l'informe de la Comissió Balear Permanent de Medi Ambient.

Joan Mesquida parla de la seva obra

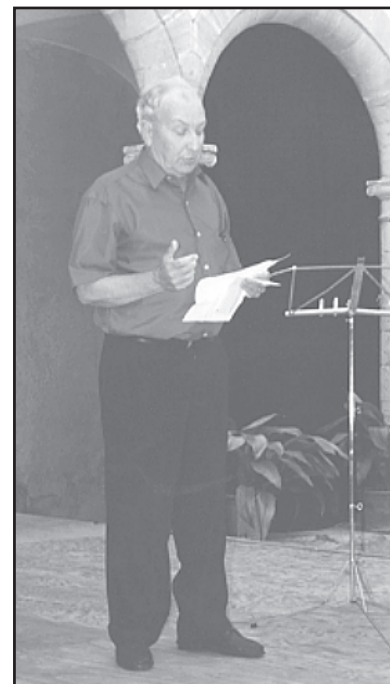
Com ja es va anunciar en el número anterior de la revista Bellpuig, en Joan Mesquida obtingué el primer premi del certamen literari Pare Rafel Ginard, amb el poema "ITINERARI DE FOLL".

Avui hem tengut l'ocasió de que el propi autor ens explicàs la impressió que té sobre el seu poema:

"És un poema de vers lliure amb una intenció de correntia metafòrica soterrada, amb un ritme intern. Hi ha pinzellades semiabstractes que reflexen tota una sèrie de coses que anam perdent al llarg de tota la vida.

Com a definició aquest poema és un intent de resignació, és pesimista i en cert mment és un poc escèptic."

Enhorabona a en Joan i li desitjam nous èxits pels projectes futurs.

Moratòria

El passat 28 de juliol, el CIM va aprovar una moratòria urbanística, que té com a finalitat reduir les possibilitats edificatòries a sòl urbà i sòl urbanitzable de zones turístiques. Aquesta mesura afecta terrenys de Sa Colònia i les seves urbanitzacions adjacents. Això ha coincidit amb les modificacions de les NNSS de l'Ajuntament d'Artà.

Aquesta moratòria és tan àmplia que impedeix la concessió de llicències per edificar a la totalitat de les urbanitzacions d'Artà: Montferrutx, Estrella de Mar, S'Estanyol, Sant Pere, Betlem i terrenys del Molí d'en Regalat.

Pareix ésser que l'única solució que permeti la construcció a aquestes urbanitzacions és la recepció de les esmentades urbanitzacions per part de l'Ajuntament.

No obstant, els tràmits de recepció no són iguals per a totes les urbanitzacions, ja que no és el mateix rebre una urbanització com Montferrutx i Estrella de Mar, que han estat dotades recentment de tots els serveis, que rebre la resta amb una infraestructura deficient. Queda pendent, per tant, de la voluntat política de l'equip municipal d'Artà.

Joan Fiol i Xisca Sastre

Accidents

En el mes d'agost han mort dins aigües de la nostra zona costanera tres persones: dues espanyoles (Sa Canova i Betlem), les dues d'un infart mentres es banyaven i un alemany que morí anagat a S'Estanyol. Als tres accidents hi van acudir la Policia local, Guàrdia Civil i el Jutge de Pau, el qual va ordenar l'aixecament dels cadavers.

El Club de la 3ª Edat informa:

Les activitats del curs 2000-2001 al Club de la Tercera Edat de la Colònia començaran els primers dies d'octubre. Els horaris estaran detallats a la vitrina del local del Club.

Urbanisme

Malgrat no volguem badar els ulls és evident que l'entorn de la Colònia experimenta un canvi i una baixada accelerada de qualitat paisatgista.

Molt prest l'espai que enrevolta el molí fariner d'en Regalat, situat just enfront del port, quedarà sembrat de xalets, ja que així ho han aprovat en plenari municipal la major part dels regidors.

El molí, privat del seu entorn, no serà més tan bell com ara. S'ha perdut l'oportunitat de comptar amb una zona verda. Està clar que la Colònia perdrà un altre dels seus racons més emblemàtics.

Ca Los Camps en perill

Reproduïm per segona vegada (la primera ja fa uns anys i segueix igual o pitjor) una fotografia de l'arribada a Ca los Cans. És un vertader perill en el que es troba el mur que separa la carretera amb la caleta ja que qualsevol dia caurà mitja carretera a la mar amb el conseqüent perill pels possibles vianants o banyistes.

Demaneu als responsables, suposam que és l'Ajuntament o el Consell Insular, que hi posi remei com més prest millor i caldria que l'any vinent estigués arreglat aquest mal estat en què es troba una de les cales de la Colònia més visitades pels estiuejants.

Reunió del Consell d'Àrea d'Urbanisme i Medi Ambient

Les entitats ciutadanes han rebut de bon grat la convocatòria a la reunió del Consell d'Àrea d'Urbanisme i Medi Ambient que es farà el 29 de setembre, a les 20 hores, a la sala d'actes de la residència amb el següent ordre del dia:

- Revisió de les Normes Subsidiàries.
- Informació sobre la moratòria del CIM.
- Altres informacions.
- Torn obert de paraules.

Les associacions de la Colònia pensen que l'Ajuntament hauria d'enviar-lis el més prest possible tota l'informació disponible, per poder plantejar degudament preguntes i demanar aclariments respecte als temes objecte de la reunió.

Instal·lacions i reparacions sanitàries, de gas i calefacció:

JOAN FORTEZA

C/ Sant Joan Evangelista, 35 - tel. 971 58 91 67
07579 - Colònia de Sant Pere

Vetla de Lluc

Quan cerques un tresor vol dir que encara no el tens, és clar i!

Quan cerques un tresor vol dir que esperes trobar-lo, sinó no et posaries en marxa, es clar!!!

Quan cerques un tresor vol dir que la teva vida es posa al servei d'una recerca, sinó vol dir que el tresor no és prou valuós per a tu i!!

Quan cerques un tresor vol dir que et veus amb força i coratge per arribar al teu objectiu, sinó abandonaries tot d'una i!!

Fixa't en els detalls: d'on parteix la recerca? d'una mancança. Et manca quelcom que encara no tens, que et fa falta, que t'il·lusiona, que t'agradaria aconseguir, que pot canviar la teva vida, real, encara que no ho tenguís.

I si et poses en marxa, per què? perquè tens la confiança depositada en la troballa, l'has poguda somniar, encara que sabs que no serà fàcil, encara que sabs que hauràs de superar molts d'obstacles i en aquests moments confies amb les teves capacitats, confies en les mediacions que vas posant i et van posant per aconseguir fer el camí i perquè no et saps sol... hi ha algú que és amb tu.

El tresor t'atreu, és com un imant, tot el teu ésser està concentrat i abocat a la recerca, perquè sabs que val la pena!

I si al final no el trobes? et desil·lusiones? abans de fer-ho pensa detingudament en tot el que has après fent el camí i com hi has pogut experimentar aquell que et va dient: "no passis ànsia, jo estic amb tu"... no creus que això és un gran tresor?

Tu en camí, Déu al teu costat i la Vetla una mediació per la recerca.

Anuncis

Per apuntar-se a la vetla de Lluc.

Jove, si has estat d'un grup cristià de la parròquia o el convent, o senzillament ets sensible i tens simpatia per el que fan els seguidors de Jesús, apunta't, viuràs una gran experiència de compartir amb centenars de joves de tot Mallorca. Ho pots fer al centre social els dilluns i els dijous de 7.30 a 8.30 fins el 2 d'Octubre.

Els que sou de la Comuna o del grup infantil i juvenil del convent, apunteu-vos amb els vostres responsables.

Inscripció a la catequesi familiar.

Tots els pares d'infants que hagin començat el segon curs de primària, si voleu que els vostres fills facin la comunió, cal que us inscriviu a la catequesi familiar. Ho podeu fer del 21 fins al 25 de Setembre de les 19 a les 20 hores al Centre Social.

Notau:

Dimecres, 4 d'Octubre, dia de St Francesc, no hi haurà missa al centre social perquè tots estam convidats al convent.

Vida sacramental

Batismes:

Dia 26 d'Agost a la parròquia, fou batejat Andreu Schulz Mestre.

Dia 17 de Setembre, dins la celebració de l'Eucaristia de les 12 a la parròquia, reberen el batisme Antoni Carrió Dalmau i Ivan Broncano Sureda que també rebé la primera comunió.

Primeres comunions:

Dia 13 d'Agost, al santuari de Sant Salvador, rebé la primera comunió n'Antònia Bernat Espinosa.

Dia 20 d'Agost participà per primera vegada de l'Eucaristia n'Adrià Mayol Gelabert.

I dia 17 d'Agost, en una participada celebració a la parròquia reberen la primera comunió n'Ivan Broncano Sureda, que també rebé el batisme, en Sebastià Carrió Dalmau i na Catalina Carrió Dalmau.

Noces:

Dia 1 de Setembre, en una hermosa i preparada celebració a St Salvador, reberen el sacrament del matrimoni en Rafel Espinosa i na Cati Morey. Que sigau feliços.

Funerals:

Dia 30 d'Agost celebràrem l'Eucaristia en sufragi per l'ànima de na Francisca Gili Lliteras "De's Vidrier" que havia mort a l'edat de 88 anys. Que Déu la tenguí a la glòria.

Dia 11 de Setembre, en dues celebracions de l'Eucaristia acomiadàrem les ànimes de'n Miquel Ginard Espinosa "Gallineta", mort als 86 anys, i na Magdalena Bisquerra Canet "Cantes" morta als 87 anys. Que descansin en pau.

Calendari per tot el curs de la catequesi familiar.

Sols és el calendari del primer any de catequesi, els infants de segon any es reuniran el dimarts en lloc del dilluns.

Dimarts 10 d'Octubre	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 16 d'Octubre	17.00 h.	Infants
Dimarts 24 d'Octubre	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 30 d'Octubre	17.00 h.	Infants
Dimarts 7 de Novembre	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 13 de Novembre	17.00 h.	Infants
Dimarts 21 de Novembre	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 27 de Novembre	17.00 h.	Infants
Dimarts 12 de Desembre	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 18 de Desembre	17.00 h.	Infants
Nadal		
Dimarts 9 de Gener	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 22 de Gener	17.00 h.	Infants
Dimarts 30 de Gener	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 5 de Febrer	17.00 h.	Infants
Dimarts 13 de Febrer	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 19 de Febrer	17.00 h.	Infants
Dimarts 6 de Març	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 12 de Març	17.00 h.	Infants
Dimarts 20 de Març	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 26 de Març	17.00 h.	Infants
Dimarts 3 d'Abril	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 9 d'Abril	17.00 h.	Infants
TRIDUUS PASQUAI.		
Dimarts 17 d'Abril	21.00 h.	Pares i mares
Dilluns 23 d'Abril	17.00 h.	Infants

Festa de Sant Francesc d'Assís

En acostar-nos a la festa litúrgica de Sant Francesc ens hi volem preparar degudament, i per això començarà la Novena el dia 25 de setembre, dilluns, a les 19'20 en el Convent dels PP. Franciscans.

Dia 4 d'octubre, dimecres: Festa de Sant Francesc d'Assís, Fundador de les tres Ordes. Celebració solemne de l'Eucaristia a les 7'30 del vespre. Tots estam convidats a participar-hi.

Sant Francesc d'Assís ens redreça vers l'Evangeli de Jesús; també en aquest final del mileni, com ho va fer ell i ho va viure en aquell gens fàcil segle tretze. Ell va sebre descobrir l'Evangeli com a camí de vida.

Un pensament de Sant Francesc: "Que no hi hagi en el món qui, després que vegi els vostres ulls (Senyor), mai s'allunyi sense la vostra misericòrdia"

Avui també, per extendre l'Evangeli, molts de germans i germanes, religiosos i seglars, esmercen i entreguen les seves vides en els Cinc Continents.

PARRÒQUIA
D'ARTÀ

Racó del poeta

POEMA A UN CAMÍ QUE JO SÉ.

Quan l'alba de caramel
alça subtil clarandera,
i el vent, marxando d'aromes,
xerrima per les voreres,
amb el vers que nyic i nyac,
sortejant esparregueres,
impregnat d'olor cabriu
ha agafat la teva senda,
entre tes ginyes cruels
infinítament, llargueres...

També hi tenc un fosc tornall
al sementer del no entendre.

I mir com t'escampa el rou,
extens, assortit de gemes...,
I com dòcils, pels costats,
t'enroben les carritxeres.

Els ruixats de la tardor
poc a poc et descostellen,
però, no veus també els pins
amb la carn cruiada i vella?
Sé que et trobes desvalgut
a l'hivern de les nits cruentes
i serves, callat, l'estiu
quan la garriga s'enfebra.

Costa avall, vas delitós,
costa amunt, no tens frissera,
coneixes partions iguals
i dels torrents les colzeres
i ets destre, quan vols passar,
per dessota les barreres,
i saps, dels ocells del bosc,
de cada un la cantarella.
Guardes coverbos del temps
i no ho confirmes, ni ho negues.

Jo farina guard pel vers,
blanca, dintre una pastera...

Dintre el xaragall espès,
per on capita la llenya,
torces, com un laberint,
i et perds entre altres creueres.

També jo em perd molt sovint
dins laberints de quimeres.

Però regalades tens
les beutats de primavera.
Del romaní i del xiprell,
ofrenes de flors sinceres,
i t'alegra el mantell groc

de l'argelaga guitzera
i et tempten les arracades,
vermelles, de l'arbocera...,
I a vegades palpes, suaus
felpes de l'herba roquera.

Si emissari ets de tothom,
te'n dus entressenyeres meves?
Digues que som caçador
sempre a l'aguait d'un poema.
Portam un desig perhom:
caminar i no mirar enrera.
Perjuís en tenim tots dos,
puix no som més que dreceres,
i els dos records empedrits
duim ocults, i per a sempre.
Sens gaire més pertinences
que la llum, i les tenebres,
si no arribam a destems,
donarem tot el que resta
jo, una baldana de versos,
i tu unes fondes rengleres.
Encara que sempre incerts
sols dos destins ens esperen,
a mí un llac de quietuds,
i a tu, un riu de carretera.

Joan Mesquida

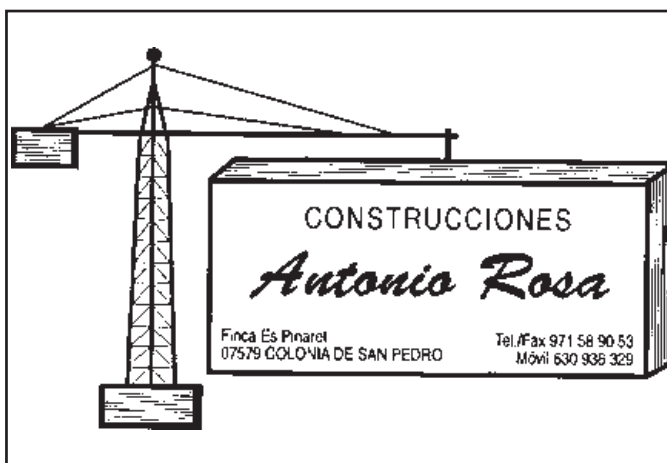
(Del seu llibre "Entre el Serral i l'Escuma").

**Construccions
Reformes
Pedra en general**

Construccions Antonio González Flores PANEA

C/ Vellela, 21 - Capdepera
Tels. 971 565 759 - 609 603 611

BONNIN ASSESSORIES

- ASSESSORIA LABORAL FISCAL CONTABLE
- ASSESSORIA D'INVERSIONS
- CORREDURIA D'ASSEGURANCES
- AUTO-ESCOLA

PROFESSIONALS AL SEU SERVEI

CATALINA TH. BONNIN
GRADUAT SOCIAL
CORREDOR D'ASSEGURANCES

ANTONI BISBAL
GRADUAT SOCIAL

RAUL BILBAO
ECONOMISTA

c/ QUATRE CANTONS, 5 - ARTA Tel. 971 83 60 22 Fax. 971 83 69 85

Refranyer Popular

«Agost, most; i setembre vi per vendre.»
 «Pel setembre carabasses.»
 «Pel juliol i agost es cullen,
 i pel setembre es maduren.»
 «Per Sant Mateu, la neu al peu.»
 «En setembre, deixa l'arreu i sembra el teu.»
 «Santa Tecla, patrona dels avisats
 i també dels descuidats.»
 «Al setembre no fa cap arruga el ventre.»
 «Si el setembre no té fruita, l'agost
 s'emporta la culpa.»
 «Si pel juliol no es fan i per l'agost no
 maduren,
 pel setembre no es cullen.»
 «Setembre boirós, graner pòlsos.»
 «Per Sant Miquel, la figa ja no té pèl.»
 «Tot l'any, en mal temps fa de mal anar,
 però pel setembre no es pot aguantar»

Contestador automàtic

«Fa uns dies que vaig pujar al nostre estimat santuari de Sant Salvador i la veritat és que em va fer fàstic l'estat en què es trobava l'escalonada que puja al lloc més emblemàtic del nostre poble artanenc. Llosques, papers, bosses de plàstic, botelles i altres escombreries es troben arreu de tota l'escala i la veritat és que dóna un aspecte d'abandonament i de falta de respecte. Demanaria als responsables, segur que en aquest cas a l'ajuntament, que mani a la seva brigada que faci al manco una passada setmanal (seria bo que fos els dissabtes), i netejàs l'accés a aquest lloc que, tant creients com no, li tenen un respecte sagrat. I no en parlem de la mala imatge que segur dóna als visitants de fora, que són molts; deuen pensar si no tenim «granera o ganes de granar», o el pitjor si no tenim la decència necessària. Pel bé d'Artà deman als responsables de la neteja que procurin fer cas a aquesta, crec encertada, suggerència...»

LLISTA DE NOCES - ELECTRODOMÈSTICS - JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 971 836 293 - ARTÀ

Ciutat, 36 - Artà
 Tel. 971 829 569 - FAX 971 829 543
 e-mail: llevant.artà@juniper.es

Puente del Pilar en Galícia. Feria del Marisco. Grupo Especial «Viatges Llevant.

Dia 11 de octubre: Artà-Palma-Santiago-O Grove. Salida de Artà a las 17 horas. Traslado en autocar al aeropuerto de Palma. Trámites facturación y salida a las 20 h. en vuelo directo a Santiago. Salida en autocar hacia O Grove. Cena y alojamiento.

Dia 12 : Santiago-La Coruña. Desayuno y salida hacia Santiago. Visita a la ciudad, la Catedral, Pórtico de La Gloria, la Universidad, Hostal de los Reyes Católicos, etc. Salida hacia La Coruña, y almuerzo libre. Recorrido de la Ciudad de Cristal; Puerto, Jardines de Méndez Núñez, Dársena y Torre de Hércules. Playas de Orzán y Riazor. Regreso al hotel, cena y alojamiento.

Dia 13: Rias Bajas-Pontevedra-La Toja. Desayuno y excursión a las Rias Bajas y Pontevedra. Visita a Cambados, Villagarcía de Arosa, Pontevedra y el pueblo de Cambarro. Almuerzo libre. Por la tarde visita a la isla de La Toja. Cena y alojamiento en el hotel.

Dia 14: Bayona-Santa Tecla-Norte de Portugal. Desayuno y salida hacia Baiona y La Guàrdia. Subida al monte de Santa Tecla. Se seguirá hasta Valença do Miño (Portugal), pasando por Tuy. Almuerzo y tarde libre para compras. Regreso al hotel, cena y alojamiento.

Dia 15: Santiago de Compostela-Palma-Artà. Desayuno y salida hacia Vigo, Visita a la ciudad y tiempo libre para comprar en el «Mercado de la Piedra», o para degustar unas ostras. Regreso a O Grove, almuerzo libre i possible visita a la Feria del Marisco, la más importante de Galícia. Tarde libre y a la hora concertada traslado al aeropuerto de Santiago. Salida a las 3,00 horas en vuelo directo hacia Palma. Llegada y traslado en autocar a Artà y fin del viaje.

Precio por persona : 59.500 ptas.

El precio incluye: Autocar Artà-aeropuerto-Artà. Avión directo Palma-Santiago-Palma. Autocar de lujo todo el trayecto. Estancia en hotel La Noyesa (El Grove). Régimen de media pensión, agua y vino en comidas. Excursiones descritas en el programa con guías locales, Acompañante de Viatges Llevant. Seguro de viaje.

Hotel La Noyesa. Plaza de Arriba, 5 - O Grove (Pontevedra) Tel. 986 - 730923.

Cinema d'antany

Els dies 7, 8 i 9 de setembre de 1946 els dos locals d'Artà que rivalitzaven en les projeccions cinematogràfiques eren sense dubte el Saló Joventut Seràfica i el Teatre Principal. Així tenim que per aquests dies en què començava un altre any de cinema després de l'estiu i per tant amb una solemne inauguració de la temporada 1945-46, el saló de la Joventut Seràfica posava en escena un dels programes més impactants de la temporada: **El signo del Zorro**, pel·lícula protagonitzada pels inoblidables **Tyrone Power, Linda Darnell i Basil Rathbone**.

Les alabances eren ben remarcades com per exemple: *Tenso con la emoción de la lucha!!! Fascinador por las hazañas de un misterioso caballero!!! El romántico caballero admirado por las mujeres y temido por los tiranos!!!* No cal dir que en les tres sessions anunciades s'aconseguí l'èxit.

Tres anys després, els mateixos dies 7 i 8 de setembre de l'any 1949, el Teatre Principal d'Artà obria les portes per començar la temporada de cinema amb la projecció de la gran pel·lícula espanyola titulada **Locura de amor**. Un film dels que feien època, protagonitzat per Aurora Bautista, Fernando Rey, Sara Montiel i Jorge Mistral entre d'altres actors. De complement presentava **El crimen del correo de Lyon**, protagonitzada per Pierre Blanchard i Dita Parlo.

Pels dies 10 i 11 del mateix setembre anunciaven la superproducció del film **La senda tenebrosa**, protagonitzat pels grans actors immortals de moda, Humphrey Bogart i Lauren Bacall.

Hem de remarcar que els "pasquins" de propaganda d'aquestes pel·lícules eren impresos per la impremta local "**La Actividad**" de la família Bujosa.

Bar-Restaurant

Can Ramon

Saló climatitzat

c/ d'es tren, 1 - Tel. 971 835 896

Artà

NOCES

COMUNIONS

BATEJOS

SOPARS ESPECILAS (pandilles, esports, familiars, etc.)

ESPECIALITAT EN BUFFETS

(Finançament fins a 9 mesos)

TRANSMOLL, S.L.

SERVEI CAMIÓ-GRUA (30 mts)

SERVEI CAMIÓ-GRUA (16 mts)

SERVEI GRUA AMB CABLE

CONTENIDORS SERVITS

AMB GRUA (1 m³)

SERVEI CULLERA (500 i 300 L.)

CAMIÓ+REMOLC (18 PALETS)

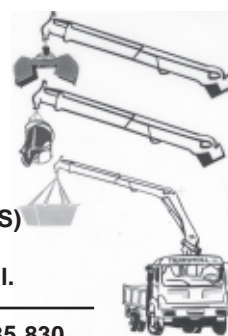
SERVEI CANASTRA (2 PERSONES)

CUBILOTS PROPIS (450 i 250 L.)

SERVEI D'AIGUA POTABLE 6000 l.

TEL. 971 83 58 74 – MÒBIL 608 435 830

C/ Joan Alcover, 1 2ª Artà (Balears)

PLENARI DEL DIA 12 DE SETEMBRE

Amb l'absència dels regidors J. Sureda, A. Genovard i J. Guiscafré, va començar el Plenari amb l'aprovació de l'Acta de la sessió del 6 de juliol i l'ajornament de l'aprovació de la del 22 del mateix mes, fins el proper Plenari.

Tots els punts de l'Ordre del Dia s'aprovaren per unanimitat. Foren els següents:

2.- Es va aprovar el Compte General del pressupost de l'any 1.999. L'acord del Plenari és preceptiu i s'ha de remetre al Tribunal de Comptes.

3.- Es va concertar un crèdit de 75 milions de pessetes que ja estava contemplat al pressupost de l'any 2.000 per a l'execució de l'obra «Ampliació del cementeri municipal d'Artà». Després de rebre propostes de les entitats financeres, s'ha concertat amb el Banc Central Hispano amb aquestes condicions: interès Euribor incrementat en un 0'05 %; Carència de 2 anys i pagament trimestral.

4.- Gratificacions de personal corresponents als mesos de juliol i agost per un import total de 617.600 ptes., a repartir entre el personal de neteja, personal de l'àrea socio-educativa i policia municipal.

5.- Canvi de periodicitat de les sessions plenàries ordinàries. A partir d'ara es celebraran els

mesos senars ja que els parells incloven els mesos d'agost i desembre, en els quals hi ha regidors que estan de vacances fora de l'illa.

6.- Aquest punt fou incorporat a l'Ordre del Dia i va consistir en una «Moció de rebuig en contra dels actes vandàlics del 12 de setembre». Els actes que motivaren la moció foren unes pintades fetes al cotxe del regidor representant d'Esquerra Unida-Els Verds, Julen Adrián, que feien referència al Parc Natural. L'acord fou el següent:

1.- Rebutjar i condemnar aquest acte, que atempta contra la representació política dels ciutadans i la llibertat d'expressió i pensament propis d'un país democràtic.

2.- Comprometre's a fer les indagacions i diligències necessàries per esbrinar l'autor/autors d'aquests fets, amonestar-los públicament i imputar-los les despeses de la neteja.

7.- El regidor d'EU-EV, Julen Adrián va presentar 11 preguntes referides als següents assumptes: catàleg dels edificis i elements arquitectònics de valor històric i cultural; contractació d'una persona com a gerent del teatre i plans de funcionament; avaluació de l'experiència pilot de l'aula de 2 anys a «Na Caragol» durant el curs 99-00; ampliació del col·legi «Na Caragol» i previsiones sobre les necessitats

del mateix; boies i salvavides de la platja de la Colònia, per què no s'han instal·lat, manca de socorristes i serveis de seguretat; manca de cartells informatius en cap platja del municipi; partida del pressupost per dotar de serveis de socorristes i mitjans de seguretat a la platja de la Colònia; servei de recollida de fems durant el mes de juliol en algunes zones de la Colònia i problemes que ha ocasionat; convocatòria dels Consells d'Àrea; formació d'una Comissió de Festes pública i oberta a la participació ciutadana.

Aquestes preguntes foren contestades una per una pel batle, que va evitar entrar en polèmiques amb el regidor Julen Adrián, que mostrava la seva disconformitat amb alguna de les respostes, sobretot amb les que feien referència a l'ampliació del C.P. «Na Caragol» i a la Comissió de Festes.

Comentari: En Julen encara no ha acabat la corda. Es veu que durant les vacances ha carregat les piles.

J.C.S.

Av. Ferrocarril, 4 - Tel. 971 836 248 - ARTÀ

SERVEIS DE TAPES I BERENARS
Tots els dies feiners,
des de les 7 fins a les 11,30 del matí.

ASSEGURANCES

ATENCIÓ NOU HORARI DE TEÒRICA
DILLUNS, DIMECRES I DIJOUS
DE 19 A 21 Hores

Gran Via, 42 - 07570 - Artà
Tels: 971 836231-971 836332
Fax: 971 836711

C/ Elionor Servera, 121-B
07590-Cala Rajada
Tel/Fax 971 564 302

C/ Major, 22 - 07530 Sant Llorenç
Tel/Fax: 971 569 199

Aportació a la Història d'Artà del segle XX

VIDA SOCIAL I CULTURAL DINS ARTÀ DURANT EL SEGLE XX

Nicolau Pons

Quan comença el segle XX, Artà es un poble pobre.

Existeixen certament grans possessions, però la generalitat dels artanencs no posseeixen sinó reduïdes parcel·les o horts dels que extreuen només escasses somades d'ametlles, garrofers pel bestiar, figues per engreixar un porc i verdures i fruites per posar fresques damunt taula. Hi ha jornals a les possessions que just-just poden alimentar la família. De totes maneres, la terra artanenca està plena de pedres i, llevat dels qui tenen moltes quarterades, que son pocs, no poden pensar en fer-se rics. No pocs homes, i famílies senceres, fan plans per partir cap a Argentina, Uruguai, Cuba, Puerto Rico o Mèxic. I posant en venda les poques pertinençies que tenen, deixen amb tristor Artà i s'embarquen cap a la ventura. A uns els anirà bé la proesa, però molts d'altres hauran de suar a voler per poder treure el ventre de mal any i de mal segle. A Artà, a l'entretant, els qui prefereixen lo mal conegut que lo bo a conèixer, conreen el camp i li cullen tot el que pot donar i no més. Perquè la pena d'un és la pena de tots, s'ajunten en cooperatives que aportaran ajuda i suport al més deficient.

Abans de 1913, el rector Salvà funda el CERCLE CATÒLIC D'OBRERS que recull 150 socis i crea una Cooperativa de Consum, unida amb una secció de Socors Mutus. Per altra banda, s'obre també aquest any una FEDERACIÓ OBRERA ARTANENCA que funda un grapat d'homes de idees àcrates, i no confessional, amb 200 socis que manté un Magatzem obert a totes

hores i pel públic en general.

Deu anys abans, l'any 1908, es fundà també les JOSEFINES al front de la qual hi estava donya Petra Delgado, Aina de Arcos, Emilia Bahamonde i Margalida Blanes, que practiquen les obres de la misericòrdia amb els més necessitats.

Pel 1921 la CAIXA RURAL, fundada pel franciscà P. Pere J. Cerdà, conquesta la confiança del poble i manté una secció per a la construcció de cases barates a fi de fer desaparèixer de la Vila tantes casutxes antihigièniques que hi ha en els barris extrems del poble i, per altra part, augmenten les operacions bancaries que afavoreixen als més pobres. Pel Gener de 1923 es pot presumir de la Caixa Rural que «han crescut notablement les seves classes d'operacions, s'han multiplicat les entrades, estan afirmades i augmentades les relacions amb altres entitats similars i amb tot ha aconseguit que el moviment de son fons hagi arribat a lo que fa pocs anys se somniava, aixó és, a prop de 5 millions de pessetes segons el darrer balanç». Pel Juliol de 1925 la Caixa Rural aconsegueix l'edifici de Rafel Blanes Tolosa del carrer del Sol. El 1927, la Caixa Rural cedeix al MUSEU REGIONAL d'Artà un dels seus locals, nova entitat de la qual Llorenç Lliteras, professor d'Història en el Seminari Conciliar, està preparant la fundació. Aquest Museu «tindrà la missió d'adquirir i custodiar tots quants d'objectes es considerin dignes de figurar en ell siguin ja per son valor artístic i arqueològic o per auxili d'un ram de la ciència». El Museu consta

aquest any de tres seccions; l'arqueològica, l'etnogràfica i la de Història Natural. S'institueixen vocals nats de la nova institució: el rector, Joan Rubí, el superior del Convent, P. Ginard Bauçà, el jutge Pere Amorós, el president de la Caixa Rural, Antoni Blanes Mestre. Són Vocals elegits: Pere Morell Oleza, Miquel Sureda Blanes i Llorenç Lliteras. Són conservadors de la secció arqueològica, Jaume Sancho, Apotecari; de la secció etnogràfica, Andreu Ferrer, mestre d'escola; de la de Història Natural, Llorenç Garcias Font, Apotecari. El President és Miquel Sureda Blanes; el Secretari, Llorenç Lliteras.

També existeix una TAFONA COOPERATIVA per elaborar i refinar els nostres olis i així poder invadir els mercats estrangers.

Esclata la guerra civil, que no afavoreix en res el benestar de la nostra població. Més bé, tot empitjora, i durant més de deu anys el qui pot omplir el seu gavatx o el de la família es pot donar per satisfet. Tot els articles de primera necessitat es racionen i cada un té només el mínim per a poder viure i sobreviure. El pa i el formatge amb reïm, o el pa amb sobrassada, o una coca amb verdura, o cocarrois amb bleda, i no diguem panades de mé per Pasco, no sempre un els pot dur a la mà, i manco a la boca. Per l'agost de 1936 cauen dues bombes damunt Artà i moren deu persones. Amb el desembarc del capità Bayo a la punta de n'Amer de Son Servera la tensió política creix, hi ha assassinats a sang freda, i el comte Rossi ve a Artà a encendre els ànims. La batalla de n'Tomeu Mangol de final

EXCAVACIONES

Lorenzo Llinás Miguel

Servicio transporte de tierra para jardín.

Avda. Costa i Llobera, 10 - 2º A
Tel. 971 83 60 76 - 07570 - ARTA

de la guerra i després de la guerra fins el 1948 és dura i no s'admet més que un pensar i una línia d'actuar. La gent menja perquè hi ha quartilles de racionament dels articles més essencials, que distribueix per Artà i contrada mestre Colau Xina.

Ha de venir el 1950 perquè les coses vagin millorant a poc a poc, i la panxa es pugui acabar d'omplir, i es pugui deixar de menjussar tant de pa. Arriba més farina per poder fer cocarrois i per Pasco panades i rubiols. Encara ha de passar més d'una dècada perquè les mestresses de casa puguin entrar als supermercats per poder comprar de tot i a voler i amb doblers en mà.

La cultura, que es també un menjar, mentres tant, també tirava del carro, com podia. El Cercle Catòlic de la primera dècada del segle, i que morí l'any 1917, organitzava conferències, tenia una secció de declamació i ensenyava orfeó. S'establí l'organització MINERVA pels al.lots i juvenets, i els seus socis es deien «minervistes»: tenien vetllades literàries i altres actes culturals. L'any 1917 existí una BIBLIOTECA AMBULANT pels qui els agradava llegir. L'any 1924 ja funcionava la CONGREGACIÓ MARIANA de don Pep Jordana que va entrenir, formar i educar cristianament a un grapat de generacions de congregants, congregació de la qual es recorden encara moltes persones que estan a la darrera edat. En Pep Alzina

Brunet, alies Claper, (+Palma, 1989) va ésser el president molts anys, fins que començà la guerra. Al seu teatre CAN MAS es feien representacions teatrals, com Els Reis, i un temps es va dir ATENEO ARTANENC on no faltaven les conferències, les vetllades recreatives i les bones lectures.

En quant a la formació i instrucció escolar els franciscans i monges havien obert ja aquest temps les seves escoles. Però des de 1897 hi havia a Artà un famós mestre nacional, nadiu de Salamanca, que deixà gran impromta entre l'al.lotea artanenca, puix residí entre nosaltres 22 anys. Hi va haver gent que morí els anys 80 que encara es recordaven dels estudis que havien duit amb el Mestre SEGUNDO DIAZ CORDERO, tal era el seu nom.. D'ell es diu que «treballava sense remuneració de cap classe en hores extraordinàries i no cal dir que el poble d'Artà li confià dins poc temps quasi tots els nins, que arribaren a 140". Morí aquest Mestre el 24 de Maig de 1918 i se li dedicaren grans elogis i manifestacions públiques a la seva memòria. De 1917 a 1930 el mestre Sagristà, ANDREU FERRER, fou un altre que marcà època dins l'ensenyança a l'escola pública d'Artà. Abans de la guerra civil, es construïren les escoles públiques a la pujada de Sant Salvador i allà acudiren molts d'allots d'Artà i tingueren també mestres distingits com foren el Mestre CANO i el

Mestre LLOMPART, també recordats encara quan mor el segle. Les monges i els franciscans tingueren també eminents educadors com Gabriel TOUS SANCHO, Rafel NADAL CANTÓ, etc. que ja en temps de la guerra civil organitzaren els tres primers cursos de batxiller, malgrat, a finals de curs, havien d'anar a Inca a examinar-se, cosa que feien tots junts, i per cursos, amb un cotxe de Can Terres. Sor MAGDALENA DELS SANTS fou abans i després de la guerra civil una monja extraordinària a Can Morei que influí fort ferm en la formació i educació dels nostres nins, cosa que recorda amb afecte Josep Melià en una de les seves novel·les. Després de 1950, la població escolar d'Artà va ésser millor atesa i començà una etapa nova i posada al dia en la formació dels al.lots i al.lotes d'Artà. Els franciscans ampliaren el seu edifici de l'escola i donaren una formació qualitativament i quantitativament més ample i exigent. Entre tant, a la segona meitat d'aquest segle s'obriren l'Institut d'Artà al que es donà el nom de «Llorenç Garcies Font», l'escola Pública de Na Caragol, el centre de Sant Salvador i una Escola de Formació Professional.

Tampoc es pot deixar de mencionar, en aquest tan atapeït resum dels moviments culturals i socials del nostre poble, les activitats que en aquests aspecte desenvolupà el CLUB LLEVANT, fundat el 1967 i del que foren presidents Miquel Pastor Vaquer, Jeroni Cantó, Toni Esteve (Regalat) i Jaume Morey respectivament, i en foren membres actius Esperança Morey, en Jordi LLull, Aureli Conesa i altres. El rector d'Artà, Mateu Galmés, els cedí local en el Centre Social, que després passà a la Caixa del carrer Rafel Blanes. Després d'anys de influència i prestigi, el Club morí. Apart queda la funció empresa per altres grups o persones d'Artà dins el rams de l'activitat teatral, esportiva, literari, d'oci o entreniment. durant aquest segle. Un altre dia tornarem venir.

setembre del 2000

ALQUILA TUS PELICULAS EN

CINE BANK

SERVICIO AUTOMATICO LAS 24 HORAS

Gran Via, 22 – ARTÀ

OBERT TOTS ELS DIES

De 10.00 a 13.30 i de 17.30 a 22.30

Diumenges tancat

NATACIÓ

El passats dia **4, 5 i 6 de setembre** el **Club Aigua Esport d'Artà** inicià els seus entrenaments a les instal·lacions esportives que té el Govern Balear a **"Sa Comuna" de Lloret**. Ho va fer amb una acampada, que com hem dit, a part de servir per iniciar la temporada també va servir per tornar-se a trobar tots els nedadors i començar a conèixer els nous. Varen ser tres dies dedicats a entrenar, tant a l'aigua com a fora i sobretot a passar-s'ho bé. En total eren **38 components, entre entrenadors i nedadors**, els que formaven l'expedició artanenca. Com a anècdota, la tempesta d'aigua que caigué el primer dia, però que no va impedir l'entrenament, passat per aigua tant per baix com per alt. Tothom vengué molt content i bastant cansats, però amb ganes de tornar iniciar la temporada.

Aquest **diumenge dia 24 de setembre**, es celebrarà el tradicional triatló **"Balearman"** a Sa Font de sa Cala. En la modalitat de nins hi tornaran prendre part els nedadors del Club Aigua Esport, que tan bons resultat obtingueren en la passada edició.

VOLEI

Ja han iniciat els entrenaments pràcticament la totalitat dels equips del Club Volei Artà. Sols falta l'Escola i l'equip aleví que ho faran la primera setmana d'octubre. **L'Escola de Volei** entrenarà els divendres de 18'00 a 19'00 h. i la responsable serà **Maria Jaume**. **L'equip aleví** entrenarà els dimarts i dijous de 19'00 a 20'00, i seran entrenades per **Pere Piris**. **L'equip infantil femení**, entrenat per **Sebastià Rebassa**, entrenarà els dilluns, dimarts i dijous. **L'equip cadet**

femení, entrenat per **Antònia Obrador**, entrenarà els dilluns, dimecres i dijous. El **sènior masculí**, entrenat per **Pau Cabrer**, els dimarts i dijous de 20'30 a 22'00 i l'equip **sènior femení**, entrenat per **Joan Martí**, els dilluns, i dijous de 20'30 a 22'00 h. Tots aquests horaris encara no són oficials i poden sofrir qualche variació. Si qualqu'està interessat en jugar en qualsevol dels equips pot dirigir-se a nosaltres al poliesportiu on hi som pràcticament cada dia.

Escola d'equitació

L'escoleta d'equitació, que tant d'èxit va tenir l'any passat, torna a presentar la seva oferta per al curs 2000-2001 d'iniciació a l'equitació per a menors de 16 anys. Si hi ha qualche interessat que desitgi més informació es pot adreçar al telèfon 607 14 15 49 entre les 18 i les 20 h i demanar per Joan o bé al 619 44 75 55 entre les 20 i les 22 h i demanar per Amparo.

FEIM REALITAT LES SEVES IDEES:
XIMENEES, FAÇANES, BALUSTRADES,
CUINES, BANYS, TAULES
I QUALESEVOL DETALL QUE ES PUGUI IMAGINAR PER
A LA DECORACIÓ DE CASEVA.

Taller i Despatx: C/ Major, 107 Tels. 971 836 280 - 971 835 051 Fax 971 835 318 - 07570 - Artà

Bàsquet

Poc a poc l'activitat del bàsquet artanenc es va normalitzant. Primer va ser el 3x3 de les festes de Sant Salvador, després els partits de la fira i per acabar tota una sèrie de partits amistosos.

A finals del mes d'agost tots els equips de bàsquet comencen la pretemporada per poder iniciar la temporada en garanties, cosa que mai saps com et sortirà ja que el plantejament inicial és un i el resultat final quasi sempre és un altre.

Per tal que la pretemporada no sigui tant llarga és costum que per la fira es faci un partit contra alguns dels equips dels pobles veïns que participen a la competició.

Pel que fa als equips femenins en categoria júnior i sèniors cal dir que contem un any més amb equips que participaran en les màximes categories del bàsquet illenc. Així cal esmentar que mantenim un any més l'equip de II femenina en categoria insular, que mantenim l'equip júnior en el grup A de Mallorca i que aquest any incorporam un equip sènior a la categoria provincial.

L'equip de **II femenina** va disputar un partit el passat dia 9 contra el Joventut Mariana de Sóller que va quedar segon classificat la temporada passada i va anar a disputar el torneig per poder accedir a la primera femenina. La nota característica d'aquest partit va ser l'entrega total de les nostres jugadores en el partit que si bé no va ser un partit de gran qualitat si va tenir emoció fins al darrer quart on les jugadores de Sóller tan sols varen poder guanyar de 8 al final del partit. Cal destacar que la nota negativa d'aquest partit va ser la

lesió de la jugadora Virginia Lorenzo que va sofrir un esquinçament greu al seu turmell. L'equip **Provincial Femení** va jugar contra un combinat del que seran els equips de I autonòmica i de provincial del Joan Capó de Felanitx. Va ser un partit on en tot moment varen tractar de tu a tu al sempre potent Joan Capó i on la victòria es va decantar en el darrer quart cap a l'equip de Felanitx. Cal destacar l'entrega del nostre equip, però també la manca de rodatge d'algunes de les seves jugadores que poc a poc aniran adquirint el ritme de joc i el to físic necessari per afrontar la competició.

L'equip **Júnior femení** es va enfrontar a l'equip de Sant Llorenç equip que sempre es caracteritza per la seva lluita i per la seva entrega en el partit. Després d'uns minuts inicials molts fluïxos per part dels dos equips l'equip local va anar agafant ritme i es va fer amb una victòria força clara amb un marge de 20 punts de diferència. Cal destacar que l'equip de les júnior és molt jove i compost per jugadores que no tenen l'edat júnior i que per tant necessitaran de tota la nostra ajuda per adaptar-se a aquesta categoria.

L'equip **Provincial masculí** va jugar en motiu de Sa Fira 2000, contra l'equip Llosetí. L'equip de Lloseta és un dels que es trobarà aquest any a la lliga regular, el resultat va ser a favor de l'equip visitant, però per ser el primer partit que juga aquest any és va poder veure un partit bastant

interessant, encara que la forma física va fer que al final l'equip artanenc no pogués aconseguir la victòria. El divendres dia 15 els nostres representants, es van enfrontar contra un combinat del que seran els equips de II divisió balear i l'equip de primera autonòmica del Joan Capó de Felanitx. Va ser un partit que durant els dos primers quarts es varen tractar de tu a tu al sempre potent Joan Capó i on la victòria es va decantar en els dos darrers quarts cap a l'equip de Felanitx on un altra cop la forma física va tornar a passar factura als nostres jugadors.

Cal destacar que aquest any es posaran en pràctica un grapat de normes noves que sens dubte creiem que afavoriran l'espectacle del bàsquet, algunes d'elles són: el temps de joc es divideix en 4 quarts de 10 minuts cada un, les possessions passen de 30 a 24 segons, el temps per passar el mig camp passa de 10 a 8 segons.

Esperem que el nostre club s'adapti bé a aquestes normes les quals afavoriran un bàsquet amb més ritme i on la defensa inicial serà importantíssima.

Josep Genovard Tous (Pep Barber)

Reflexologia podal-Quiromassatges Flors del Dr. Bach

L'art del massatge als peus alivia tota dolència del cos.
Estrés, ciàtica, dolors musculars, depressions, mala circulació, cansament, etc. etc.
Així com qualsevol malaltia.

Visites: c/ Era Vella, 34 - Artà - Hores a convenir: Tel. 971 836 477.

Comentari hípic

Un dels protagonistes d'aquesta edició és el cavall Alcatraz TR, propietat de la quadra Blaugrana guanyador, per segona vegada, del ranking de regularitat temporada 1999-2000. D'Alcatraz podem dir que és un cavall de set anys amb un record de 1.18 fill del cavall americà Isag GT i l'egua francesa Oricape i que les seves millors qualitats són la regularitat i la seguretat, fet que ha demostrat des dels seus inicis a la competició, però que s'han reafirmat en aquesta temporada, sobre tot a l'hipòdrom de Manacor, en el qual participava amb cavalls importats registrant cada setmana temps que oscilaven entre 1.19 i 1.20. Per tot això el diumenge de «Sa Fira», com

cada any, el Club Hípic Artà va fer entrega d'un premi en metàl·lic, i la Elèctrica Jaume Mestre CB un trofeu al propietari d'aquest regular cavall. Un altre aspecte diferent al ranking que també hem de destacar és l'exhibició que presenciarem el passat dia 9 al nou recinte hípic instal·lat devora Ses Pesqueres i que va servir per veure una altra

vegada més que el nostre poble està molt vinculat al món del cavall. La gent va gaudir d'un autèntic espectacle hípic en el que es mostraren cavalls de diferents modalitats però sobre tot va disfrutar quan els alumnes de l'escola d'equitació, dirigida per Nadal Ferriol, va realitzar un carrusel a la perfecció. Per a finalitzar hem de comentar una

CALA RAJADA
c/ J. Sebastià Elcano, 19
Tel. 971 563 795
Fax 971 565 411

ARTÀ
c/ Ciutat, 46
Tel. 971 836 180
Fax 971 835 270

- * **INSTAL·LACIONS I
REPARACIONS ELÈCTRIQUES**
- * **IL·LUMINACIÓ**
- * **ELECTRODOMÈSTICS**
- * **TELICO: FAX I TELEFONS**

Comercial

**MAQUINARIA
AGRICOLA**

TEL. 55 58 11

SERVICIO TÉCNICO Y RECAMBIOS

Tel. 55 58 11 - Fax 84 39 92
C/. Menestrals, 11
Polígono Industrial
MANACOR

ARTÀ
C/. Ciutat, 26
Tel. 83 61 48

TRACTORES, COSCHADORAS, ETC.

MOTOCICLETAS

EMPAQUADORA Y ROTOMPAQUADORA

notícia tràgica, la mort de l'egua, Arisol, propietat de la quadra Es Pou d'Es Rafal, i que fa quinze dies va sofrir un colic irreversible. Aquesta egua era filla d'Orio i una de les millors egües nacionals, E. Marisol. Comptava amb set anys d'edat i tenia un record de 1.21 destacant per la seva gran seguretat.

**ES
TRASPASSA

EL
COLMADO
L'ESPERANÇA**

Interessats
podeu
contactar
amb Gina
al mateix
Colmado
o al
Tel 971 836 105

[illegible]

ESCOLA DE PSICOMOTRICITAT I INICIACIÓ ALS ESPORTS

Aquest any es posarà en marxa l'*Escola de psicomotricitat i iniciació als esports*

Aquesta escola surt com a resultat d'anys d'experiència, tant a nivell teòric com pràctic, on cada cop els nens s'inicien en els esports en edats més primerenques, potenciant determinats factors molt concrets i deixant-ne de banda altres que a la llarga influiran negativament en la vida esportiva del nen. Tot això du a una mancança a nivell motriu d'aspectes fonamentals com són la coordinació i l'equilibri, base de qualsevol activitat esportiva.

L'Ajuntament d'Artà, molt sensibilitzat amb l'esport, i sobretot amb l'esport de base, comparteix amb nosaltres totes aquestes inquietuds i, fruit d'això, ha sortit l'oportunitat de treballar conjuntament per crear una Escola de Psicomotricitat i Iniciació als Esports. Hem desenvolupat un projecte on es respectin les fases evolutives del nen i on es treballi de manera lúdica, activa i global, aquells aprenentatges psicomotrius

que li corresponen segons l'edat.

La **Psicomotricitat** engloba els 3, 4 i 5 anys i el seu responsable serà **Pere Domenge**, mestre d'Educació Física i llicenciat en Psicopedagogia i la **Iniciació als Esports**, 6, 7 i 8 anys, i tindrà com

a responsable **Joan Martí**, llicenciat en Educació Física. A més també comptarà amb **Antònia Obrador**, mestra d'Educació Física; **Manolo Galán**, mestre d'Educació Física i **Pere Piris**, mestre de d'Educació especial i llicenciat en Psicopedagogia.

AGRUPACIÓ DE CONSTRUCTORS DE LLEVANT, S. A..

C/. Camp Roig, 1 (Polígon Industrial de Capdepera)
Tel. 971 81 80 13 – Mòbil: 629 68 15 00 – Fax: 971 56 45 16

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ciments, Coles, Termoarcilla, Marès, Teules, Bovedilles, Escalons de fang, Fioles, etc.

EXPOSICIÓ DE RAJOLE: PAVIMENTS, REVESTIMENTS, ETC.

Millors marques nacionals: Porcelanatto, Diago, Azulev, Halcón, Incea, Creativa, etc.

BALAUSTRADES, GELOSIES I PEDRES NATURALS.

(Imitació de marès i fang)

FERRETERIA

Maquinària construcció, fosses sèptiques, productes químics, teles i tubs de pvc. canals...

SERVEI PROPI DE TRANSPORT

Futbol

I Regional

Margaritense 3 – Artà 1

Gol: Jordi

Alineació: Amer, Raul (Canet), J. Tous (A. Tous), Rafel, Dalmau (Ferrer), Ramon, Nieto, Kike, Jordi (Pedro), Palou (Ferragut), Piñeiro

Artà 2 – Constància 0

Gols: Dalmau, Kike

A: Pedro, Canet, J. Tous, Dalmau, Ramon (Ferrer), Rafel, Raul (Danús), Kike, Jordi (A. Tous), Palou, Ferragut (Ferrer)

Escolar 3 – Artà 1

Gol: Nieto

A: Amer, Canet, J. Tous, Rafel (A. Tous), Raul (Danús), Palou (Ferrer), Nieto, Kike, Dalmau, Ferragut, Jordi (Ferrer)

Inici de la temporada 00/01 de l'Artà amb certa irregularitat ja que en el dos desplaçaments encaixaren sengles derrotes pel mateix resultat i els dos partits foren calcats un de l'altre. Tant a Santa Margalida com a Capdepera el primer temps fou clar i favorable als artanencs inclús fent un gol i arribant al descans 0-1 i havent disfrutat de diverses ocasions clares de gol per poder haver gairebé sentenciat el matx. Però a la segona part baixaren molt el seu joc i veren com els locals capgiraven el marcador i els dos partits acabaren igual 3-1.

Per contra, amb el Constància, sense fer un partit complet no tengueren dificultat en guanyar. Millor el primer temps que el segon arribant al descans un altre pic 1-0 amb tres ocasions claríssimes de gol que incomprensiblement es tudaren. A poc de començar la

segona part Kike feia el 2-0 i es pot dir que aquí es va acabar el matx ja que els forans sols una vegada inquietaren un poc a Pedro que va resoldre la situació favorablement.

Juvenils

Artà 0 – At. Paguera 1

A: Vives, Pascual, Troya, Bernat, Gil, Grillo, Gayà, T. Femenias, Gomila, Ginard, M. Femenias, Fuster, Sansó, Xavi, Morales, Sureda

Mal inici de temporada dels juvenils amb una derrota i el pitjor varen ser les tres expulsions sofertes les quals crearan un problema a l'entrenador ja que l'equip està escàs d'efectius i segur que cauran uns quants partits de suspensió. La primera part va transcórrer amb normalitat amb joc igualat dels dos equips, amb poques ocasions de gol a les dues metes. Els locals sols ho provaren a pilota aturada, amb dues o tres faltes a prop de l'àrea que no saberen aprofitar. A la segona part va ser on es desmadraren ambdós conjunts amb un joc poc net i embullat cosa que va motivar les tres expulsions pels dos equips. Els forans tenguereu l'encert de fer l'únic gol i s'anotaren el triomf. Pel seu comportament, cap dels dos es mereixia els tres punts.

Infantils

Algaida 1 – Artà 3

Gols: Obrador, Nieto, Jordi

A: Vives (Pere Miquel), Serralta, Massanet (Manolo), Obrador (Jordi), Borja, Endika, Pons (Toni Arnau), Alfredo, Nieto, Pau, Gines

Artà 5 – Poblense 2

Gols: Serralta (2), Nieto, Endika, Jordi

A: Vives (Pere Miquel), Serralta, Obrador (Jordi), Borja (Toni Arnau), Endika, Pons (Massanet), Alfredo, Nieto, Pau (Manolo), Gines, Terrassa

Bon començament dels infantils ja que han guanyat els dos partits que han jugat i els dos amb relativa facilitat. A Algaida la victòria va ser molt curta pel joc desplegat i les ocasions creades davant la porta rival. L'important era començar bé la lliga i vaja que si ho han fet. El segon partit els enfrontà als poblers i a priori semblava potser complicat però va ser de clar domini artanenc con així mostra el marcador final.

Alevins I Regional

Artà 0 – Mallorca 10

A: Alba, Serra, Carabante, Sergi, Font, Cattaneo, Coll, Ismael, Duran, Felip, Nadal. Stephanie, Virgili, A. Ginard, J. Ginard, Javi

Patronato 8 – Artà 0

A: Riera (Virgili), Serra (Javi), Carabante, Coll, Font, Cattaneo, Duran (A. Ginard), Sergi, Ismael, Felip (J. Ginard), Nadal

No podia ser pitjor el calendari pels alevins en l'inici de la lliga ja que s'han enfrontat a dos dels favorits pel triomf final, principalment el Mallorca i si a això hi afegim que hi han hagut moltes incorporacions de jugadors de primer any que, en principi, han d'estranyar la categoria, creim que tot això junt ha estat el motiu principal del resultat d'aquests dos partits. Però no s'ha de perdre la moral, que no tots els equips del grup són Mallorca i Patronato.

FLORISTERIA LITA

c/ Vinya, 29 - Artà - Balears
Tel. 971 83 55 54

ELS OFEREIX:

FLORS: naturals, seques...

COMPOSICIONS DE TOT TIPUS PER: iglésies, restaurants, hotels. Rams de núvies, centres... Funeràries: corones, rams, centres...

PLANTES: naturals i artificials.

OBJECTES DE REGAL - SERVEIS A DOMICILI - INTERFLORA

Racó

Avui reproduïm una fotografia ja inèdita els nostres dies però no per això li resta gens ni mica d'importància al que representa i que avui degut a l'evolució i al progrés ja és història.

És tracta ni més ni manco que la "centraleta" de telèfons ubicada aleshores a Ca Ses Sardores del carrer de Ciutat. Asseguda i fent una comunicació, hi podeu veure na Catalina ben satisfeta i donant l'únic servei telefònic del nostre poble. Abans de ca seva, havia esta molts anys a Ca Na Metxa, entrada pel carrer Nou i els encarregats eren l'amo en Joan Jan i la seva esposa Madò Maria, sempre ajudats pels seus familiars. Eren altres temps, com ho eren també les agradables arribades del tren al nostre poble artanenc, carregat de passatgers i mercancies, també únic mitjà

de transport sobretot en els seus inicis allà pels anys 1930, i que avui en feim una merescuda menció a portada i a planes interiors degut a la tercera marxa pel tren de Llevant. Així que avui presentam aquesta fotografia cedida pel nostre bon

amic Cristòfol Carrió, més conegut pels artanencs com en *Balín*, la qual segur molts artanencs recordaran amb una mica de nostàlgia, encara que és d'agrair que el progrés ens hagi duit els ja quasi necessaris mòbils.

ENDEVINALLA

de Pere Xim

Solució a la publicada:

Sant Salvador

De cada any anam a més moltes coses per triar, llocs per vendre van faltar invadits tots els carrers.

Es traspassen els diners pels cors d'alguns alegrar, el nostre poble d'Artà és visitat en excés.

Els Gorans

TORNAREM EL DIA 6/X